

60.008 / X

bb 60. /a bel földi ...folyt./um

- 48. új egyetemi tanárok
- 49. Kádár János találkozó a pénzügyminisztérium és az mmb vezetőivel
- 50. tudományos szeminárium a fejlődő világ jövőjéről
- 51. időjárásjelentés
- 52. Maróthy László fogadta az etióp ifjúsági küldöttséget
- 53. országos ár- és belvízhelyzet
- 54. a Mém és az OMFB közös kutatási témái
- 55. újabb telefonbeállítások a fővárosban
- 56. javítják az eltörött nyomóvezetéseket
- 57. viharkárok helyreállítása
- 58. még mindig tízezrek áram nélkül a Dunántúlon
- 59. hazaérkezett az MSZMP küldöttsége Afrikából
- 60. hírijegyzék

--

-- 44 --

- v e g e -

készült az MTI bel földi főszerkesztőségében

főszerkesztő: Bajnok Zsolt

szerkesztették: Izsák Erika, Dosztányi Imre

21.40/um

2146

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb 1. fejlesztési tervek - tanácsulések fővárosi kerületekben

i bp/pá um bc di

1979. január 31.

idei fejlesztési tervét vitatta meg a főváros iv., viii., ix., xviii. és xxii. kerületének tanácsa. mint az elfogadott tervekkel megállapítható, erők jelentős részét a meglévő gyermekintézmények korszerűsítésére és bővítésére, valamint újak építésére fordítják.

a iv. kerületben egy bölcsőde bővítését és korszerűsítését, a xxii.-ben pedig kettőnek a bővítését tervezik, a xviii. kerületben két újat építenek. a viii. kerületben egy új óvoda épül, három pedig bővítenek, s így a tervidőszak végén 400-zal több kisgyermek járhat a kerületi tanács gyermekintézményeibe. a ix. kerületben folytatják a Vágóhid utcai „gyermekkombinát”, építését, s új bölcsődét adnak át a Ráday utcában.

a iv. és a xxii. kerületben két-két általános iskolát bővítenek, illetve korszerűsítenek. két városrészben - a xviii. és a xxii. kerületben - 38 kilométer új ut, illetve járda elkészítését is tervezik.

/folyt.köv./

- 1 -

o

bb 1. /fejlesztési ...1.folyt./um

a viii. kerületben befejezik az asztalos jános ifjúsági park elektromos berendezéseinek teljes rekonstrukcióját, a ix. kerületben pedig felújítják a vágóhid utca közvilágítását. a xxii. kerületben folytatják a városrész kulturális központjának, s ezen belül uttoró- és ifjúsági házának az építését, ugyanakkor több kilométernyi víz- és gázvezeték, valamint csatorna is elkészül.

az öt városrészben ezenkívül több mint 5000 lakás, három bölcsőde, négy óvoda és három iskola épül célcsoportos beruházásként. /mti/

--

bb 2. kiállítások, filmbemutatók, hangversenyek a külföldi magyar intézetek programján

i mir/z um dg di

1979. január 31.

európa több városában kiállításokon, filmvetítések, hangversenyeken adnak izelítőt hazánk kulturális életéből a külföldi magyar intézetek.

a berlini magyar kultúra házában a tavalyi erfurti ii. iparművészeti kvadriennálén díjat nyert magyar művészek alkotásait láthatja a közönség. a prágai magyar kulturális központban a múlt évi jabloneci ötvösbiennálé magyar díjazottainak tárlatán öt fiatal művészünk mutatkozik be disztárgyaival és ékszereivel.

a szófiai magyar intézet soronkövetkező kiállításán - egy több mint két éve megkezdett sorozat folytatásaként - hazánk újabb tájegysége, csongrád és vidéke adja le „névjegyét”, népművészeti alkotásaival. az intézet filmbemutatóinak sorában ezúttal makk károly filmjeiből kezdődik új, a művész egész munkásságát bemutató vetítéssorozat. a szófiai intézetben - szőkefalvi nagy katalin koncerténekesnő közreműködésével - a magyar barokk trió lép fel, ezt követően pedig buda ferenc és ágh istván költoők közös szerzői estjén vehetnek részt az érdeklődők.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /kiállítások, ...folyt./um

a szocialista országok fővárosaiban működő magyar intézetek közül ezúttal is a varsói magyar intézet programja ígérkezik a legváltozatosabbnak. a filmvetítések vendégei február elejétől a hunnia filmstudio alkotásait tekinthetik meg. a fotóművészet kedvelőinek hemző károly fotóművész itthon már megjelent „lódobogás”, című kötetének legjobb felvételeit mutatják be a kiállításon. a februári hangversenyen tusa erzsébet zongoraművésznő lép fel. a tanácsköztársaság közelgő 60. évfordulója alkalmából sorra kerülő anketon jancsó miklós, „égi bárány”, című filmjét vetítik. a bemutató után pedig a budapesti filmarchivum igazgatója tart a tanácsköztársaság idején készült, eredeti dokumentum- és híradófilmekkel illusztrált filmtörténeti előadást.

a bécsi collegium hungaricum februárban - a nemzetközi gyerekekév alkalmából - a szocialista országok testvérintézetével rendez közös filmhetet az osztrák főváros uránia mozijában: ezen a „háó, öcsi”, című magyar film képviseli művészetünket. az intézet februári hangversenyén pedig a magyar állami operaház fuvósötöse egy osztrák kvintettel együtt lép majd közönség elé. /mti/

--

bb 3. szovjet megrendelésre 516 baromfiistállót gyárt a bábolnai mezőgazdasági kombinát - havonta 24-et indítanak utnak

ber/um ká di

1979. január 31.

valóságos baromfivárost építhetnének azokból az istállók-ból, amelyek gyártását szovjet megrendelésre kezdték meg a bábolnai mezőgazdasági kombinátban. a szerződés alapján a szovjetunió négy különböző táján - minszkben, kijevben, jaszentukiban és dnyeprodzsenzsinzszkben - építik fel a bábolnai rendszerű telepeket. összesen 516 istállót szállít ki a kombinát, ami azt jelenti, hogy a következő másfél év alatt minden munkanapon egyet kell elkészíteniök, s havonta 24-et indítanak utnak.

a szerződés a kombinát eddigi legnagyobb külföldi üzlete, amellyel bábolna bekapcsolódik a szovjetunió tizedik ötéves tervének huszprogramjába. telepeiről évente 150 millió csirke kerül majd a szovjet fogyasztók asztalára.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. /szovjet megrendelésre...folyt./um

a megrendelés méreteit jellemzi, hogy az épületekhez csaknem egymillió négyzetméter alumínium borítású panelelemet készítenek. az istállók 14-féle szerkezeti elemének, baromfietető- és itatósorainak s más technológiai berendezéseinek szállításához 8000 vagonra lesz szükség. az istállók és a berendezések gyártásában a kombinát valamennyi ipari üzeme részt vesz. ezenkívül kooperációs partnerként broiler etetők készítésével a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár, szellőző berendezések gyártásával az ikladi ipari műszerművek, termogenerátorok előállításával az április 4. gépgyár is bekapcsolódik.

a gyártási programot - az anyagigénytől kezdve a szállításig - a kombinát számítógépén állították össze. ennek alapján kapta meg minden üzem a feladatát, és naponta ellenőrizhetik a határidők megtartását, erre, valamint a kifogástalan minőségre és a gazdaságos előállításra valamennyi, a munkában résztvevő üzemvezető és művezető megállapodást kötött a kombinát vezérigazgatójával.

az első istállót ez év júniusában szállítják ki, az első telepet 1980. márciusában, az utolsót 1981. decemberében adják át rendeltetésének. az építési-szerelési munkákat bábolnai művezetők és szerelésvezetők irányítják majd. /mti/

--

bb 4. 1819-es kiadású orosz nyelvkönyvet találtak pécsett

érdekes könyvritkaságot, egy 1819-ben nyomtatott orosz nyelvkönyvet találtak a nagyhirű pécsi egyetemi könyvtárban. ez az egyetlen ismert példány a kerekén 160 éve megjelent kiadásból. selymes ferenc nyelvész bukkant rá több azonos méretű nyomtatvánnyal és kéziratokkal egybekötve. a nyolcadrét nagyságú, ötvenhat lapos, cirill betűs könyvecske a budai egyetemi nyomdában készült.

a bibliográfusok nem tudtak róla, a magyarországon 1712 és 1860 között megjelent művek nagy bibliográfiája sem említi. felsorolja ugyan a budán nyomtatott orosz nyelvkönyv 1797-es, 1799-es és 1846-os kiadásait, de a pécsett őrzött példányról nem tud. a könyv valószínűleg költér józsef neves pécsi egyházi tudós könyvtárából való.

a kis mű érdekessége, hogy az egyházi vonatkozású olvasmányokon kívül „világi tudnivalók”, címmel találó illemszabályokat is tartalmaz. /mti/

--
- 4 -

bb 5. muzeum a klapka-házban - nagy értékű műgyűjtemény kerül közönség elé kecskeméten

rap/um ká di

1979. január 31.

tavasza új idegenforgalmi látványossággal - néprajzi muzeummal - gazdagodik kecskemét: az 1786-ban épült műemléki klapka-házban állandó jellegű kiállítást rendeznek bozsó jános, a megyeszékhelyen élő neves festőművész magángyűjteményéből.

bozsó jános negyedszázadon át gyűjtötte a néprajzi, iparművészeti, képzőművészeti és egyház történeti emlékeket. a sokezer tárgyból álló, többmillió forint értékű nagyrészt védetté nyilvánított gazdag anyagot néhány éve felajánlotta kecskemét város tanácsának, amely havi életjáradékot fizet érte a művésznek. a gyűjtemény állandó jellegű bemutatása érdekében új épületszárnyat bővítették a csaknem 200 éves klapka-házat. a nagy értékű műtárgyak hét szobában kapnak helyet. egy teremben bozsó jános festményeit mutatják be.

egyebek között évszázadok magyar butordívatját láthatja majd a közönség. a legrégebbi butort, egy xv. századi ácsolt, festett kelengyész faladát, erdélyi mester készítette. különlegességek az 1500-as évek második feléből származó ón-edények, a többszáz éves habán és fajansz tányérok csakugy, mint a díszes óramatuzsálemek. a képzőművészeti terembe xvi. századi olasz festők művei, valamint munkácsy-, benzur-, réti- és iványi-grünwald-festmények, mednyánszky-grafikák kerülnek. egyház történeti ritkaság az a miniatűr faragásokkal díszített görögkeleti fakereszt, amely a rilai kolostorban készült.

a mintegy 500 év kulturális történeti értékeit szemléltető új kecskeméti muzeum májusban nyílik meg. /mti/

--

bb 6. szlovák nyelvklub

dén/um ká di

1979. január 31.

a csongrád megyei pitvaroson szlovák nyelvklub alakult a művelődési házban. a cél az anyanyelv jobb megismertetése. a nyelvklub havonta tartja foglalkozásait. az elhangzó műsoros esteken, ismeretterjesztő előadásokon nem a tájnyelvet, hanem az irodalmi szlovák nyelvet használják. februárban a régi népi hagyományokat felelevenítő fonó-estet iktattak a programba. /mti/

--
- 5 -

bb 7. több mint 20 ezer tapsifüles a hálóban

csr/um kz di

1979. január 31.

óriáshálókkal több mint 20 ezer nyulat fogtak be élve az ideai télen a kistápi vadászok. a foglyul ejtett tapsifülesek rabsága nem tartott soká. gondos egészségügyi ellenőrzés után nyugat-európába „utaztak„: a magyar vadkereskedelmi vállalat soproni telepéről hogy felfrissítsék az ottani állományt. /mti/

-.-

bb 8. ezer új lakás, szálloda és telefonközpont tatabányán
- bontják a régi bányászlakásokat

ráb/um kz du

1979. január 31.

a tatabányai tanács fejlesztési alapjának nagy részét új otthonok építésére fordítják. a tervek szerint 1160 lakás készül el az év végéig. az idén gyorsítják a lebontásra kerülő öreg bányászházak helyett készülő új lakások építését, így ebben az évben is sok család öltözhét a szanálásra ítélt bányászkolóniákról korszerű lakásokba. idén összesen félmilliárd forintot költenek tatabánya fejlesztésére. több olyan létesítménnyel gazdagodik a megyeszékhely, amely a bányásztelepülés további városiasodását, tervszerűbb fejlődését szolgálja. befejezik többek között az uttörő- és ifjusági ház, a crossbar rendszerű telefonközpont és a 120 ágyas új szálloda építését. tizenhat tantermes általános iskola, orvosi rendelő, klubkönyvtár, 150 személyes óvoda és 80 személyes bölcsőde átadását tervezik. tatabánya egyik gyorsan fejlődő lakónegyedében, a dózsakertben, korszerű üzletsort, szolgáltató egységeket nyitnak. korszerűsítik a város utthalózatát és közvilágítását is.

a város lakói és szociálista brigádjai ebben az évben is jelentős mértékben hozzájárulnak településük fejlesztéséhez. az eddigi felajánlások alapján 23 millió forint értékű társadalmi munkára számítanak a tanács vezetők. /mti/

-.-

- 6 -

bb 9. új városrész építését készítik elő debrecenben

i sb/z um sl di

1979. január 31.

debrecen második 15 éves lakásépítési tervében az elképzelések szerint ötévenként 10 ezernyi lakást hoznak létre telepszerű, többszintes lakóházakban. ennek nagyobb részét a viszonylag gyéren lakott kertes városrészekben építik fel helyüket szanálással, tehát bontással készítik elő. a főként családi házzal beépült ugynevezett hatvan utcai kert helyére előirányzott új lakótelepen legalább 4500-5000 modern otthont építenek majd többszintes épületekben a vi. ötéves terv végén és a következő tervidőszak elején. ennek a lakóterületnek a rendezésére írt ki most tervpályázatot az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és debrecen város tanácsa.

a tervezők feladata, hogy az új lakótelepet 80-85 százalékban a debreceni házgyár termékeiből összeszerelt nagy épületekkel, 15-20 százalékát pedig más korszerű módszerrel, csoportos lakásépítési technológiával létrehozott kisebb házzal telepítsék be. így kedvező lehetőséget kaptak a tervezők arra, hogy a differenciált igényeknek megfelelő lakásváltozatokat állítsanak össze, s ugyanakkor a kisebb és nagyobb épületek harmonikus elhelyezésével változatosabb városképet formáljanak, feloldják a házgyári épületek egyhanguságát.

az érdeklődők a városépítési tudományos és tervező intézetnél vehetik át a tervpályázat kiírását. a kész terveket pedig legkésőbb április 23-ig kell elküldeniük debrecen város tanácsának. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására összesen 300 ezer forintot szánnak. a bíráló bizottság legkésőbb május közepéig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti/

-.-

- 7 -

bb.10. üzemegészségügyi szakrendelő zalaegerszegen

tóa/kz/p di

1979. január 31.

a munkahelyi, üzemi egészségügyi ellátás javítására, a munkaalkalmassággal, a foglalkozási betegségekkel és a rehabilitációval összefüggő kérdések vizsgálatára üzemegészségügyi szakrendelőt hoztak létre zalaegerszegen. a szakrendelő orvosai elsősorban az üzemorvossal nem rendelkező vállalatoknál végeznek megelőző és időszakos vizsgálatokat a köjál orvosaival és szakembereivel közösen. a munkások egészségének fokozott védelme és gyógykezelése érdekében az üzemegészségügyi szakrendelő létrehozásán túlmenően a zalaegerszegi kórház egyik belgyógyászati osztályát a foglalkozási betegségben szenvedők gyógyintézeti ellátására rendezték be./mti/

--

bb.11. kilátó a soproni hegyvidéken

cser/kz/p di

1979. január 31.

kilátó épül a soproni hegyvidék legszebb helyén, a várhelyen. a tizenöt méter magas fatoronyból festői kilátás nyílik az osztrák alpokra és a városra. a kilátó alapjait már lerakták és még az idén elkészül. ezzel egyidejűleg folytatódik a sopront felkötés körülvéve 2800 hektáros erdőrengeteg formálása. rendbehozzák a sétatákat, új pihenő helyeket alakítanak ki. a munkákat a több mint százéves soproni városszépítő egyesület szervezi, a soproni erdészeti és faipari egyetem, a soproni tanulmányi erdőgazdaság, valamint a nyugatdunántúli intéző bizottság aktív közreműködésével./mti/

--

bb.12. bővítik a szombathelyi malmot

lér/ká/p di

1979. január 31.

korszerűsítik, bővítik nyugatmagyarország egyik legnagyobb gabonafeldolgozó üzemét, a szombathelyi malmot, amely évente 2800 vagon búzát őröl, a 24 millió forint értékű rekonstrukciót szakaszosan úgy hajtják végre, hogy ne legyen kiesés a termelésben.

a szombathelyi malmalom területén 1000 vagon befogadóképességű gabonasiló épül, amelynek alapozásához 800 vagon vasat és ezer köbméter betont használtak fel. az új létesítményt ez év végén adják át rendeltetésének. a tárolóba emberi kéz érintése nélkül jut majd a gabona, a silógyűrűkben automata hőmérők állapítják meg a termény hőfokát, a tároló hőmérsékletét vezérlőasztalról gombnyomással szabályozzák./mti/

8.25/p

--

-8-

9.15.07

bb.13. rebarbara a „fogyasztó”, teához

i /ol/fe/pp/p di

1979. január 31.

megkésve jutott el a herbáriához az elhízás elleni teakeverék egyik alkotórésze, a rebarbara, amely közel-keleti országokból érkezik magyarországra. ez az oka annak, hogy az elmúlt hónapokban a vásárlók jórésze kénytelen volt félbeszakítani megkezdett kuráját. várhatóan azonban egy héten belül már ismét kapható lesz a szaküzletekben a keresett teakeverék.

a herbária központjában azt is elmondták, hogy a bánffi-féle hajszeszt gyártási nehézségek miatt keresik hiába az érdeklődők. a hajszesz előállításához ugyanis különleges nagyméretű áztató edényekről meghatározott hőmérsékletű helyiségekről kellett gondoskodni. most a szilas-menti tsz-szel együttműködve megtalálták a célravezető megoldást. a nyersanyagot a tsz gyártja, a hajszeszt a herbária balmazújvárosi üzemében töltik flakonokba; így árusítását előre láthatólag e hónap végén megkezdhetik./mti/

--

bb.14. csőtörés, mint forgalmi akadály

i ol/mm/p hgy

1979. január 31.

szerdán hajnali 4 óra tájban eltörtött egy 500 milliméteres főnyomócső az alkotmány utca és a bajcsy-zsilinszky ut találkozásánál. mintegy száz esztendeje fektették le ezt a vezetékét. meghibásodása most a 47-es és 49-es villamosok forgalmában reggel 4 óra 30 perctől okozott fennakadást. ezt a bkv autóbuszok közbeiktatásával hidalta át a madách tér és az alkotmány utca között. szakemberei megkezdtek a vágányok aljzatának vizsgálatát, s amennyiben a talaj nem tuzottan lazult fel, úgy esetleg már a délelőtti órákban megindulhat a villamosforgalom.

a vízművek szakemberei a vízömléstől veszélyeztetett helyeken a csatlakozó vezetékek lezárását a törést követően azonnal megkezdtek. ez a művelet maga is hosszabb időt vesz igénybe. nem egy mozdulattal elfordítható „vizcsapokról”, van ugyanis szó, hanem nagy átmérőjű közműhálózat csatlakozó pontjainak lezárásáról. reggel 8 óra tájban még emiatt járták a szerteágazó csőrendszer hosszát, de ekkor már javában dolgoztak a csőtörés helyszínére irányított munkagépek is. a helyreállítási munkák tartama alatt a nagymező utcában és környékén nyomáscsökkenéssel, illetve vízhiánnyal is számolni kell.

mivel a kiáramló víztömeg az utburkolatot is megrongálta az aszfaltot meglehetősen nagy területen felnyomta - ezt is fel kell bontani, majd helyreállítani. mindezt egybevetve: a csőtörés ismét sok gondot okoz az érintett szakembereknek, akik a nagy erővel megindult javítási munkák befejezési időpontját illetően egyelőre nem kívántak felelőtlen jóslásokba bocsátkozni. egyébként ez a régi vezeték az elmúlt nyáron is eltörtött már, de annak idején 50 méterrel arrébb./mti/

--

-9-

9.15!p

10.15.07

bb.15. árad a zagyva - lezárt utszakaszok- az utinform jelentése

i ol/mi/p hgy

1979. január 31.

a zagyva áradása miatt már a kedd esti órákban lezárták ujszász és szászberek között a 32.számú főutat, ahol szerda reggel az ut több száz méteres szakaszán 40 centiméter magas víz hömpölygött. terelőutat jánoshida, tápiógyörgye és ujszászon át biztosítottak. vízcsőtörés miatt zárták le a 4.számú főut egy szakaszát debrecenben, a forgalmat a tanácsi uthálózaton át elterelték. ugyancsak lezárták vízátfolyás miatt mezőkövesd belterületén a 2502. összekötő utat. a borsod megyei jelentés szerint ugyanezen okból zárták le a tornabarakonyi és bódvalenkei bekötő utakat. egyidejűleg felszabadult ózdon a 25.számú főut, továbbá a 2613-as bekötő ut is- jelentette szerdán reggel az utinform.

az országban a hőmérséklet a reggeli órákban plusz 3 és mínusz 8 fok között váltakozott, az égbolt változóan felhős, helyenként derült volt. általában ónos, illetve havas esett. a látási viszonyok területenként váltakoztak; sűrű köd volt az m 1-es ut komáromi szakaszán. az ország főutjai hómentesek. járhatatlan alsóbbrendű ut a dunántulón nincsen, az alföldön és az északi megyékben viszont a már említett vízátfolyások, ár- illetve belvíz miatt járhatatlan nógrád megyében a bánk-nógrádkövesdi, pékés megyében a gyula-csorvási, borsod megyében a sajkó-kazsini, vadna-sajóvelezdi, putnok-borsodbótai, szendrő-edelényi, sajógalgóci, bódvalenkei, tornabarakonyi, szikszó-ongai, halmaj-abaujszántói, szirmabesenyő-sajóvámosi, inács-abaujszántói bekötő, illetve összekötő ut.

terelőutról mindenhol gondoskodtak. a téli utfenntartás 280 munkagépe a síkosság megelőzésén, illetve a vízelvezetésen dolgozik az ország uthálózatának érintett pontjain.

/mti/

--

10.30/p

-10-

1105
1979

bb.16. a vas megyei vöröskereszt a mozgássérült gyermekekért

Lér/ká/p hgy

1979. január 31.

a vas megyei vöröskereszt a mozgássérült, valamint a szervi betegségben szenvedő gyermekeket üdültetésben részesíti. az elhatározás megvalósításához szükséges anyagi, tárgyi, személyi feltételek megteremtését a szakszervezetek vas megyei tanácsa, a gyermek és ifjúságvédő intézet, a tanárképző főiskola, az egészségügyi hálózat segíti, de támogatják a kezdeményezést a megye üzemei, vállalatjai is. a tervek szerint a mozgássérült és a különböző szervi betegségekben szenvedő gyermekeket orvosi, gyógy-pedagógiai szak személyzet felügyeletével a mikosszéplaki, a kőszegi gyermeküdülőkben és a balatonberényi uttörő táborban üdültetik./mti/

--

bb.17. halálos közlekedési balesetek

mi/p hgy

1979. január 31.

baranya megyében kővágószőlős külterületén fenyves józsef 31 éves gépész pécsi lakos személygépkocsijával elütötte orsós mihály 63 éves foglalkozás nélküli tótvári lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértő bevonásával folytatja a rendőrség a vizsgálatot.

kiskőrös belterületén havran jános 21 éves gépkocsi-vezető kecskeméti lakos tehergépkocsival elütötte a kerékpáron közlekedő klárik jánosné 52 éves háztartásbeli helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a teherautó vezetője nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a baleset vizsgálata tovább folyik.

somogy megyében mike község belterületén tóth lászló 36 éves szerelő helyi lakos motorkerékpárral elütötte karácsonyi jános 48 éves tsz-tag miki lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint tóth lászló figyelmetlenül vezetett. a rendőrség őrizetbe vette és szakértő bevonásával tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

balatonszentgyörgy belterületén szél józsef 48 éves gépkocsi-vezető kaposvári lakos személygépkocsival elütötte az uttesten fekvő gazda józsef 66 éves nyugdíjas balatonberényi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

--

11.40/p

-11-

1315
1979

bb.18. 800 vagon cikóriaaszalvány készült- befejeződött a feldolgozási idény jánosomorján

mzs/p ká hgy

1979. január 31.

sikeres idényt zárt szerdán az ország egyetlen cikóriafeldolgozója, a győri keksz és ostyagyár jánosomorjai üzeme. szeptembertől minden eddiginél több, 3062 vagon gyökeret dolgoztak fel, s ebből 800 vagon aszalványt állítottak elő. ennek 80 százaléka első osztályú termék. ebben az is közrejátzott, hogy a tavalyi időjárás kedvezett a növénynek.

az aszalványból pörkölés útján cikória-, illetve pótkávét készítenek. a nagymennyiségű aszalvány biztosítéka annak, hogy egész évben lesz elegendő kávészer az üzletekben, emellett exportra is jut. /mti/
bb 19. életmentőt tüntettek ki szombathelyen

Lér/ká/ny hgy

1979. január 31.

életmentő emlékéremmel tüntettek ki szerdán szombathelyen simon Márton peresznyei lakost, a kőszegi városgazdálkodási vállalat keréktésztét.

december 14-én délután peresznye közönség parkjában, a fefagyott tavon csuszkaált a hatéves berzlánovich zoltán, aki alatt a jég beszakadt. a gyermek nyakig merült a vízbe, a parttól 18-20 méterre. a közelben tartózkodó gyermekek értesítették berzlánovich istvánt, a gyermek édesanyját, aki azonnal a bajjutott gyermeke segítségére sietett, de alatta is beszakadt a jég. a segélykiáltásokra figyelt fel a közelben tartózkodó simon Márton, aki életét kockáztatva mentette ki a tóból először a gyermeket, majd az édesanyját.

a kitüntetést dr. bors zoltán, a vas megyei tanács elnöke adta át a bátor életmentőnek. /mti/

bb 20. budapestre érkezett a bolgár állami tervbizottság elnöke

st/s/ny pp hgy

1979. január 31.

huszár istván miniszterelnök-helyettesnek, az országos tervhivatal elnökének meghívására szerdán budapestre érkezett kiril zarev, a bolgár népköz társaság miniszterelnök-helyettese, a bolgár állami tervbizottság elnöke, hogy tárgyalásokat folytasson a két ország tervezési együttműködésének fejlesztéséről.

a ferihegyi repülőtéren huszár istván fogadta. jelen volt vladimir videnov, a budapesti bolgár nagykövete is. /mti/

12.20/ny

-12-

13/15/07

tobb 21. megkezdődtek a zárszámadó közgyűlés heves megyében

kov/st/ny hgy

1979. január 31.

heves megyében az idén elsőként a füzesabonyi petőfi mezőgazdasági termelőszövetkezet vezetősége számolt be a tagságnak az 1978 évi eredményekről. a szerdán megtartott zárszámadó közgyűlésen megállapították, hogy jól szervezett munkával nagymértékben sikerült ellensúlyozni a kedvezőtlen időjárás hatásait. ezt bizonyítja, hogy a füzesabonyi közös gazdaság tavalyi eredményeinek főbb mutatói jobbak az előző évinél. árbevételeük 1978-ban 63 millió forint volt az előző évi 58 millióval szemben. hektáronként 47 mázsa búzát takarítottak be, míg 1977-ben 40 mázsát. így összesen több mint tízezer mázsa kenyérgabonával termeltek többet, mint egy évvel korábban. a jó munka eredményeként a tagok átlagos havi jövedelme az előző évihez képest mintegy 500 forinttal növekedett. /mti/

bb 23. mélyhűtött hasáburgonya - exportra

kör/st/ny hgy

1979. január 31.

a miskolci hűtőházból szerdán küldték el az idei első mélyhűtött hasáburgonya szállítmányt a külföldi megrendelőknek. a tetszetős, többszínnyomású, polietilén tasakokban a megrendelők igénye szerint 2.5, valamint 4.5 kilogrammos csomagolású gyorsfagyasztott hasáburgonyából. a miskolci hűtőház az első negyedévben mintegy ezer tonnát küld exportra. a kiváló minőségű áru készítését automatizált gépsoron, szinte emberi kéz érintése nélkül végzik. a gép megfűzi, meghámozza, majd felszeleteli, olajban előpirítja, és csomagolja a burgonyát, amelyet a szállításig minusz 25 fokon tárolnak.

a gyárilag készített hasáburgonyából a miskolci hűtőház a hazai igényeket is kielégíti. /mti/

bb 22. óvoda hajduváz panelekből

szü/st/ny hgy

1979. január 31.

szerdán 200 gyermek részére épült új óvodát adtak át rendeltetésének debrecenben a város legnagyobb lakónegyedében, az ujkertben. a több mint 12 millió forintos beruházással létesült gyermekintézményt hajduváz panelekből szerelték össze s ezzel 5 hónappal lerövidítették az építés idejét. az ujkertben a következő két esztendőben további három, a mostanihoz hasonló óvodát építenek. /mti/

13.15/ny

-13-

14/19/07

bb.27. időjárásjelentés

p hgy

1979. január 31.

a meteorológiai intézet jelenti január 31-én szerdán
12 órakor:

az évszaknak megfelelő idő.

középpontjával minsk térségében nagy kiterjedésű ciklon
örvénylik. hatására a skandináv-félsziget déli részén, a német
Lengyel síkságon, valamint a szovjetunió európai területének kö-
zépvidékén többfelé havazások, hófúvások vannak. a balkán
félsziget északi része fölött is egy ciklon helyezkedik el.
áramlási rendszerében enyhe és hideg levegő keveredik. a keve-
dési zónában olaszországban, a balkán-félszigeten, valamint a
Kárpát-medence déli részén több helyen esik az eső, néhány he-
lyen zivatar is keletkezik. a következő időszakban ez a ciklon
keletre helyeződik át, így lehetővé válik, hogy északnyugat
felől hideg levegő érje el a Kárpát-medencét.

hazánkban kedden a keleti, északkeleti országrészben
erősen felhős vagy borult idő volt. az ország többi részén 2-8
órán át sütött a nap. a hőmérséklet csúcsértéke a borult helye-
ken csak 0 plusz 3, máshol 4-10 fok között alakult. napközben
a keleti országrészben esett hó, itt a lehullott csapadék meny-
nyisége csapadéknyom és 8 mm között váltakozott. az éjszakai
óráktól a déli országrészben esni kezdett az eső. a lehu-
lott csapadék mennyisége ezeken a területeken helyenként elérte
a 12, 18 mm-t is. szerda hajnalra általában plusz 1, mínusz 5
néhány derültebb, hóval borított helyen mínusz 6, mínusz 10
fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az északi országrészben
változóan, máshol erősen felhős, vagy borult idő volt, a déli megyék-
ben volt szórva eső. a hőmérséklet 11 órakor az ország
területén mínusz 4, plusz 3 fok között váltakozott. a keleti
megyékben néhány helyen köd volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke
2,9 fok volt, a százéves átlagnál 3,8 fokkal magasabb. ma 12
órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre át-
számított légnyomás 756 mm, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

eleinte erősen, majd változóan felhős, főként éjszaka és reg-
gel helyenként ködös idő. elszórtan havas eső, hózápor. több-
felé megélénkülő, néhány helyen megerősödő északnyugati, északi
szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában
0 mínusz 5 fok között, néhány derültebb, hóval borított helyen
mínusz 10 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet csü-
törtökön 5 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 198 cm, vízhőfok 4.

/mti/
13.15/p

14/07

-.-
-14-

bb 24. közmualagut, közmufolyosó-kiállítás szegeden

dob/st/ny hgy

1979 január 31.

a lakótelepek víz-, gáz-, távfűtési csövei, elektromos ká-
beleik és egyéb vezetékük közös földalatti alagutba helyezé-
sének magyarországi eredményeit és terveit bemutató kiállítást
szegeden, a technika házában szerdán nyitotta meg dr. szabó já-
nos építésügyi államtitkár. a közmü vezetékek valamilyen közös
térsgben való elhelyezésével már a múlt század közepén kísér-
leteztek, a módszer azonban csak ujabban terjedt el. a kiállí-
tás tablói, makettjei bemutatják az első hazai eredményeket:
pesterzsébeten eddig két kilométeres közmualagut háló-
zat épült, folyamatosan készülnek debreceni és pécsi új lakóte-
lepek hasonló rendszerei is. bemutatnak szegedi terveket, ame-
lyek szerint a városban, a magas talajvízszint miatt a közmü-
folyosót a terepszint fölé emelik, s különleges építészeti, ker-
tészeti megoldásokkal illesztik a városképbe. a gazdaságossági
számításokból kitűnik, hogy az új rendszerű közmü-építkezésnek
kiseb az életmunkaigénye, alacsonyabbak a beruházási és a fenn-
tartási költségei, mint a hagyományos módszerrel végzett közmü-
vesítésnek. a kiállítás anyagát az ország más városaiban is be-
mutatják. /mti/

-.-

bb 25. helyreállt az áramszolgáltatás 21 veszprém megyei község-
ben

szé/st/ny hgy

1979 január 31.

veszprém megyében, ahol szerda reggel még 21 községben szü-
netelt az áramszolgáltatás, a nap közben végzett megfeszített
munkával ismét villanyhoz juttattak mintegy 6000 családot.

a keddre virradó éjjel tombolt vihar nagy pusztítást oko-
zott az áramszolgáltató és a távközlési hálózatban. a vizenyős
hó, az ónos eső és az azt követő fagy nyomán helyenként 10 cen-
timéter átmérőjű jégburkok rakódtak rá a vezetékekre. a tapolcá-
ról kiágazó távközlési rendszer - ahol a főirányokban 20 veze-
ték is tart egy-egy oszlopsor - nem tudott ellenállni a rá-
nehezedő tehernek és a heves viharnak. a viharkárok gyorsmérle-
ge szerint veszprém megyében - zömmel tapolca térségében - 165
telefonvezetéket tartó oszlop kettétört, 103 pedig kidőlt. az
elektromos vezeték tartó oszlopai közül 25 dőlt ki, köztük
több vasoszlop is. a megyében 89 helyen szakadt meg az elektro-
mos vezeték.

/folyt köv /
13.25/ny

-15-

14/07

bb 25. / helyreállt ...folyt/ny

a posta és az áramszolgáltatás dolgozói szerdán a délutáni órákra ideiglenesen megteremtették az összeköttetést. a közép feszültségű áramszolgáltatást lényegében mind a 21 településen biztosították, csak a kisebb helyi hibák elhárítása maradt hátra. ismét áramot kapott az uzsi és a diszeli kőbánya, valamint gyulakeszi malom-és takarmánykeverő üzem is. a posta hálózatépítési honvédségi segédlettel valamennyi fővonalon megteremtették a távbeszélő összeköttetést. a kidőlt és eltörött oszlopok helyreállítása hosszabb időt vesz igénybe. /mti/

..-

bb.26. sikeres törekvések a gazdaságosság javítására - vállalati körkép a januári eredményekről

i sl-ber-dob-hag-cser-bév-baj-toa/tr/p /pp hgy 1979. január 31.

az új esztendőben kezdeményezésekre, intézkedésekre, változtatásokra ösztönözték a vállalatokat az új feltételek, a szigorúbb követelmények- ezt tükrözik a jelentések, amelyekben az üzemek januári eredményeiket, munkájuk főbb eseményeit összegezik.

az ország energiamérlegét számottevően javították a szénbányászok, akik a társadalom kérésére az év első hónapjában a tervezettnél 40 ezer tonnával több, összesen 2 millió 243 ezer tonna szenet hoztak felszínre, hogy a nagy hidegben se legyen fűtőanyaghiány. maguknak a bányászoknak két hideghullám, és a hófúvások okozta akadályokkal, a kötélpályák lefagyásával is meg kellett küzdeniök, több szabadnapjukat is feláldozták, hogy a lakosságnak és az iparnak legyen tüzelője. nagy segítséget kaptak a vasutasoktól, akik lényegesen csökkentették a vagonhiányt. a legjobb eredményt orosz lány és tatár bányász, valamint a thorez külfejtés érte el. az itt dolgozóké a fő érdem, hogy az egész évre felajánlott 355 ezer tonna tervén felüli szén több mint 10 százaléka már megvan. ennek a mennyiségnek legalább kétszeresét akarják kitermelni a tél még hátralévő szakaszában.

/folyt köv./

13.25/p

14²⁵07

-16-

bb.26. /sikeres.....folyt/p

a szegedi szénhidrogénmedencében 436 millió köbméter földgázt hoztak felszínre januárban, ezzel teljesítették havi tervüket, s egyben jól jövedelmező új termék, az úgynevezett izobután gyártására is felkészültek. az egyik gázfeldolgozó üzemet alkalmassá tették a hazánkban eddig nem gyártott, a legkülönbözőbb vegyipari célokra jól használható izobután leválasztására. ezzel a gázzal helyettesíthetik például az aerosolos flakonokban használatos freon-gázt, amely egyes szakemberek szerint a magas légkört szennyezi és ezért használata nem kívánatos. az izobután gyártásának előkészületei - a gázfeldolgozó üzem átalakításával együtt - kétmillió forintba kerültek, az új cikk termelésével a többletbevétel évi összege viszont eléri majd a 100 millió forintot. évente 20 ezer tonnányi izobutánt akarnak gyártani, ezt cseppfolyós állapotban, vasúti tartálykocsikban szállítják a rendelőknek. az új termék előállítására többlet-munkaerőt nem igényel, sőt bizonyos termelőberendezések további automatizálásával a jelenleginél 22-vel kevesebb emberrel oldják meg a szénhidrogén-medence idej feladatait.

a borsodi vegyikombinát tavaly elkészült új üzeme, a pvc-gyár termékeiről megérkeztek az első minősítések. ezek szerint az itt előállított pvc-porok külföldi piacokon is bebizonyították, hogy a legfejlettebb ipari államokban készült műanyagokkal is felveszik a versenyt, sőt hő-stabilitásuk meghaladja azokat. a gyár berendezései kifogástalanul működnek, s ha szükséges, az idén 125 ezer tonna pvc port állíthatnak elő, többet a tervezettnél. ebből az alapanyagból az építőipar részére ajtókat, ablakokat és válaszfalakat, a mezőgazdaságnak csöveket és fóliákat, más iparágak számára pedig több mint 200féle egyéb terméket készítenek: a pvc granulátum egy részét pedig külföldön értékesítik.

zavaratlanul indult az év a győri rába vagon-és gépgyárban is, ahol januárban 1.4 milliárd forint értékű termék - főleg futómű, dízel motor, - és mezőgazdasági gép - készült. mind a szocialista, mind a tőkés országokba jelentős tételekben exportál. a múltévi 50 millió dollár helyett az idén 60 millió dolláros bevételt terveznek exportból, s ehhez a januári start kedvezőnek bizonyult. egyebek között 1.500 futóművet szállítottak az egyesült államokba, s ugyanebből a termékből kisebb tételeket hollandiába. a hónap folyamán elkészült 120 kamionból harmincat jugoszláv vállalatok vásároltak meg. nagyteljesítményű vetőgépek és mezőgazdasági munkagépek is készültek, ezeket már az idej tavaszi munkáknál igénybevehetik a gazdaságok.

/folyt köv./

13.30/p

14³⁰07

-17-

bb.26./sikeres.....2.folyt/p

a jelentős viharok ellenére a tervezett eredményeket érte el januárban az inotai alumíniumkohó is. voltak időszakok, amikor a vihar megszakította a kohó energiellátását, a helyreállítás után azonban terven felüli csapolással pótolták az elmaradást. az üzem életében fontos esemény, hogy megkezdtek az alumíniumkohót az inotai november 7 erőművel összekötő új távvezeték építését, amelynek segítségével a kohó az eddigi 61 helyett 66 megawatt villamosenergiát kaphat, s így az idén 400 jövőre pedig 1.700 tonnával növelhetik a kohó fémtermelő kapacitását./mti/

bb.28. több szén visontáról -több energia a gagarin hőerőműből
kov/st/p hgy 1979. január 31.

a mátraaljai szénbányák thorez bányájában az év első hónapjában 625 ezer tonna szenet termeltek, mintegy 15 ezer tonnával többet, az előírt havi programnál. ez tünik ki a szerdán elkészült összegezésből. a szomszédos gagarin hőerőmű rendszeresen, a napi ütemezéseknek megfelelően fogadta a thorez bányájában termelt fűtőanyagot és az erőműben is fokozták villamosenergia termelést. a bányászok és az energetikusok példásan összehangolt munkájának eredményeként előállított többlet villamosenergiára a mostani fogyasztási csúcsidezőszakban különösen nagy szükség van.

a visontai bányászok a kimagasló első havi teljesítményt az év legnehezebb időszakában, a téli időjárás szélsőségei közepette érték el a külfejtéses bányájában; január első felében a kemény hideggel, az utóbbi napokban pedig a szokásosnál jóval nagyobb mennyiségű esőzéssel és a ,,feneketlen,, sárral kellett megbirkózniuk./mti/

bb.29. eskütétel

k/p bc hgy

1979. január 31.

szerdán Losonczy páál, az elnöki tanács elnöke előtt esküt tett

dobos istván a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettese, valamint

dr. Kovács Imre és Pásztor Gabriella, a központi népi ellenőrzési bizottság megválasztott tagjai.

az eskütételen jelen volt Borbándi János, a minisztertanács elnökhelyettese, Hoós János az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője és Szakali József, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke./mti/

13.40/p

-18-

1430

bb 30. a gazdaságos termelés szakszervezeti támogatása a szbt napirendjén

i sl/feny pp hgy

1979 január 31.

a jövedelmek növelésének egyetlen módja a termelés gazdaságosságának javítása, ezért a szakszervezetek is fokozottan támogatják e fontos törekvést - hangsúlyozta szerdai ülésén a szakszervezetek budapesti tanácsa.

a napokban fejeződnek be a budapesti vállalatoknál a szakszervezeti tanácsok és bizalmiak együttes ülései, amelyeken az ideai vállalati tervekkel kapcsolatos javaslatokat vitatják meg. a tapasztalatok általában kedvezőek, de szélsőségek is előfordulnak. a gazdasági vezetők egy része még mindig nem veszi eléggé komolyan az ország kedvezőtlen gazdasági helyzetét, a szigorúbb feltételeket, s van olyan véglet is, amikor teljesíthetetlennek ítélik a feladatokat. a szakszervezeteknek mindkét véglet ellen fel kell lépniük, mert bér növelni, nyereségreszesedést fizetni csak akkor tudnak a vállalatok, ha a kiskapuk keresése helyett határozott intézkedéseket tesznek jóminőségű, gazdaságosan értékesíthető áruk előállítására, a takarékos gazdálkodásra. szükséges az is, hogy a dolgozókat a népgazdaság, a vállalat helyzetéről, gondjairól és különösen feladatairól konkrétan és érthetően tájékoztassák. ez még nem mindenütt van így, ez az oka annak, hogy még a szakszervezeti tanácsok és bizalmiak fórumain is gyakran csupán a bérfelzárkózás mértéke körül folyt a vita, s kevésbé arról, hogy milyen módon lehet a magasabb bért megalapozni. előfordulnak olyan tapasztalatok is, hogy teljes egyetértés alakul ki a vállalati gazdasági és szakszervezeti vezetők között a teendőkről, s még be sem fejeződik a tervezőmunka, a tartalmak feltárására az intézkedések kiadása, máris közösen jelzik, hogy ,,kritikus,, helyzetben van a vállalat. elsősorban nem a segítség kérésében, hanem a vállalat hatékonyságának növelésében kell szorosan együttműködni a gazdasági és a szakszervezeti vezetésnek.

a tanácsülésen elhangzott, hogy a gazdaságosság fokozása, a termékszerkezet korszerűsítése együtt járhat a dolgozók átcsoportosításával. megkülönböztetett figyelmet fordítanak a szakszervezetekre, hogy azok, akik a népgazdaság, a vállalat érdekében munkakört váltottak, minél hamarabb megtalálják számításukat új munkakörükben, s gyorsan beilleszkedjenek az új kollektívába.

/folyt köv/

-19-

13.45/ny

1430

bb 30. / a gazdaságos ...folyt/ny

többen felhívták a figyelmet arra, hogy a szocialista munkaverseny jó eredményeket hozott, bár még nem mindenütt sikerült visszazoritani a mennyiségi szemléletet és megszüntetni a helyenként meglévő formális vonásokat. a szot és a kisz kb ismert felhívásának megfelelően ma nagyobb szükség van a munkaversenyben rejlő valódi értékekre, s kevésbé tűrhető a formális vonások, mint valaha. a munkafelajánlásokat kizárólag a sajátos munkahelyi feladatokra alapozzák, mégpedig oly módon, hogy a teljesítéshez is teremtsenek meg minden szükséges feltételt. maguk a szakszervezetek is jobban meg akarnak felelni feladataiknak, miközben fokozottan támogatják a vállalatok hatékonyabb gazdálkodását, következetesen fellépnek a dolgozók jogainak védelmében. nem tűrik el, hogy sérelem, igazságtalanság érjen embereket./mti/

-. -

bb 31. újabb előkészületek a zsanai gázkitörés elfojtásához

lász/ká/ny hgy

1979 január 31.

a keddi művelet után, amikor katonai szakirányítással sikerült a kitörésgátló roncsot kiemelni a lángtengerből, éjjel és szerda délelőtt folytatták a tűz eloltásának előkészületeit zsanán. az égő gázlángot ugyanis csak részben sikerült függőleges irányba terelni, még mindig erőteljesek az oldalirányú lángok, ami megnehezíti a szemrevételezést, illetve az oltást. az éjjeli szolgálatosok munkája egy széles árok kiépítése volt az aknanyíláshoz, amely kettős célú: pontosabban mérhetik fel a gáz áramlását, a lángok eloltásánál pedig ott csapolhatják le a nagymennyiségű vizet. a munkálatok befejeződtek, a kitörésvédelmi parancsnokság felkészül a lángok eloltására. ehhez elegendő a vízkészlet. az 1000 köbméteres víztároló mellé egy újabbat képeztek ki. a négy csőkutból, illetve a közeli, vízállásos területről nagyteljesítményű szivattyúk töltik a tározókat az oltáshoz. az egy hét óta tartó küzdelemben összehangoltan, fegyelmetten állnak helyt a speciális brigádok, a tűzoltók három műszakban egymást váltva 250-en dolgoznak a zsanai gázkitörés elfojtásán./mti/

-. -
-20-

13.50/ny

14.14

bb 32. a belső főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14. óráig

ny hgy

1979 január 31.

1. tanácsulések
2. kiállítások
3. baromfi-istálló
4. orosz nyelvkönyvet talál tak
5. muzeum a klapka házban
6. szlovák nyelvklub
7. huszezer tapsifüles
8. ezer új lakás
9. új városrész
10. szakrendelő zalaezerszegen
11. kilátó
12. szombathelyi malom
13. rebarbara
14. csőtörés
15. árad a zagyva
16. vöröskereszt
17. halálos balesetek
18. cikória aszalvány
19. életmentő kitüntetés
20. budapestre érkezett
21. zárszámadó közgyűlés
22. óvoda
23. hasáburgonya
24. közmüalagut
25. helyreállt az áramszolgáltatás
26. vállalati körkép
27. időjárásjelentés
28. több szén visontáról
29. eskütétel
30. gazdaságos termelés
31. zsanai gázkitörés
32. hírjegyzék /mti/

14.00/ny 14.30

-. -
-21-

bb 35. nagyobb termelékenység szovjet elektrongyorsító berendezéssel, üzemavatás a villamosszigetelő-és műanyaggyárban

t sz/gg/ny pp hgy

1979 január 31.

szovjet gyártmányu, ugynevezett lineáris elektrongyorsító berendezést helyeztek üzembe szerdán a villamosszigetelő és műanyag gyárban. ilymódon elkészült az ország első, ipari méretű, gépi besugárzó üze.. a berendezést a leningrádi jefremov intézet szállította.

a villamos és kábeliparban évek óta megoldásra váró feladat a szerelési munka korszerűsítése, amelynek egyik akadálya volt, hogy hazánkban nem gyártottak széleskörben alkalmazható, hőre zsugorodó kábel-szerelvényeket. ezeket eddig tökéletes importból kellett beszerezni. most a hazai sugárkémia jelentős állomáshoz érkezett. a szovjet techsnabexport külkereskedelmi egyesülés olyan berendezést szállított a gépipar műanyagfeldolgozó bázisának számító villamosszigetelő és műanyag gyárba, amelynek révén a hőre lágyuló anyagot, például polietilént nagyenergiájú elektronsugárzással átalakítják. az anyagban kémiai folyamat játszódik le, így az anyag hőre keményedő tulajdonságot vesz fel. az ilymódon készülő termékek hő-és hidegállóak, villamoskorrózióval szemben ellenállnak.

az új termék felhasználási köre rendkívül sokrétű. egyebek között az olajiparban, a bányászatban, valamint gyógyászati eszközök hatékonyabb sterilizálására is felhasználhatják az eljárást. a telefonkábel-gyártásban lehetővé válik a beázásmentes kábelek előállítás is.

a gyárban tavaly május óta hét szovjet szerelő dolgozott, akik szerdán ünnepélyesen üzembe helyezték a berendezést. az üzemszerű gyártás azonban csak a második félévben kezdődik meg. a tervek szerint már ebben az évben telefon és erőátviteli kábelekhez készítenek különböző csatlakozókat és végelzárókat.

az üzem ünnepélyes átadása után a magyar és szovjet partnerek hosszútávú együttműködési szerződést írtak alá, amely kiterjed a közös kutatásra, fejlesztésre is./mti/

14.40/nyj. 15.10
15.31/2. H

-24-

bb.36. megkezdődtek a zárszámadások nógrádban

csiz/st/p hgy

1979. január 31.

a bujái zöld mező termelőszövetkezet szerdán megtartott zárszámadó közgyűlésével nógrád megyében is megkezdődött a tsz-ek és társulások tavalyi gazdálkodásának értékelése. úgy alakult, hogy a negyvennyolc megyei közös gazdaság közül éppen abban az egyben, amely az 1978. évet deficittel zárta. a bujái szövetkezet ezt jórészt az állattenyésztésben elkövetett hibáknak, mulasztásoknak „köszönheti”, tehenészetében kevés a szaporulat, a tejhozam alig haladja meg a jószágonkénti ezer literes átlagot, juhászatában majd tizennégy százalékos volt az elhullás. a termelőszövetkezet vezetősége ugyan már tavaly megkezdte a „rendcsinálást”, de az idén még több következetességre, a tagság fokozott támogatására lesz szükség, hogy a tehenészeti telegen, a juhászatban a fegyelem helyre álljon, senki ne sérthesse meg a tartás, takarmányozás rendjét, az állategészségügyi rendszabályokat.

ami a megye többi közös gazdaságát illeti, éppen az állattenyésztésben értek el tavaly ajártnál jobb eredményeket. a tervezettnél gyorsabb volt például a szarvasmarha állomány gyarapodása, az átlagos tejhozamban elérték az 1980-ra kitűzött eredményt. ugyanez vonatkozika juhállomány növekedésére is, amely tavaly már több mint tizenöt ezerrel szárnyalta túl az 1975. évi létszámot. a gyapjútermelés meghaladja a jószágonkénti négy kilogrammot, s csökkent az egy kilogramm hus, illetve egy liter tej előállítására fordított takarmánymennyiség, ami a javuló gazdálkodási eredmények egyik forrása lehet. a növénytermesztésben az éghajlati és termőhelyi viszonyokhoz képest jónak mondhatók a buza és a burgonya termésátlagai.

aggasztó viszont, s az állattenyésztésben tapasztalt fejlődés gátja lehet a tehenistálló-építés elakadása. ugyancsak károsan hat az állattenyésztés fejlődésére a rét- és legelőgazdálkodás igen nagy nógrádi lehetőségeinek elhanyagolása. az export szempontjából is fontos málna és fekete ribizke ültetvények területe 1975 óta száz-száz hektárral csökkent a megyében. a nem kellő gazdálkodási körültekintést, előrelátást mutatja, hogy bár a nógrád megyei termelőszövetkezetek bevétele, valamint részesedési alapja évről évre egyenletesen emelkedik, ugyanez nem mondható el a mérleg szerinti nyereségről, vagy a fejlesztési alapról. ez utóbbira jellemző, hogy míg a termelőszövetkezeti bevétel összege tavaly majd harminc százalékkal több volt, mint 1975-ben, fejlesztési alapra az 1975. évinek alig fele jutott.

/mti/
14.45/p

16.07/2. H

-25-

bb.37-. hiradóból horizont

t -don/mi/p bc hgy

1979. január 31.

a budapesti hiradó filmszínház új neve horizont - így döntött szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a névváltozást indokolja, hogy a mozi - új profilja szerint - a rövidfilmek, a riport- és dokumentumfilmek, valamint a szociológia segítségével készülő dokumentarista játékfilmek bemutatóhelye. a megváltozott műsorszerkezetet tükrözi az új elnevezés: a horizont./mti/

.-.

bb.38. a helyszíni szemle eredménye: kikapcsolták az elektromos berendezéseket

gombos/ká/p hgy

1979. január 31.

életveszélyesnek találta az elektromos vezetékeket és használatukat azonnal megtiltotta a szakszervezetek somogy megyei tanácsa munkavédelmi felügyelője a dél-dunántúli méh vállalat kaposvár cseri út 2.sz. telepén.

a telepet 1973-ban ideiglenes üzemelésre kérte a méh vállalat az ugyanott felszámolt parketta-üzem helyén. a szakszervezet munkavédelmi felügyelője hozzájárult a telepen folyó munkához azáltal, hogy a kikötéssel, hogy a méh új telepének beruházási programját legkésőbb 1974. márciusig el kell készíteni tekintettel arra, hogy a cseri úti telephelyen az épületek egyike sem felel meg a legalapvetőbb munkavédelmi és szociális követelményeknek.

azóta teltek az évek, de vajmi kevés változás történt. a munkavédelmi felügyelő január közepén helyszíni szemlére hívta meg a méh tröszt vezérigazgatójának megbízottját, a dél-dunántúli méh vállalat illetékesét, valamint az építész és elektromos szakembereket. ennek a helyszíni szemlének az eredményeként most az összes elektromos berendezést kikapcsoltatták, s olyan határozat született, hogy amennyiben ez év október 31-ig nem változtatnak a helyzeten, az egész telep munkáját leállítják.

/mti/

.-.

15.15/p *Li 15.35*
16.05 *Li*

-26-

bb 39. a kutatási eredmények gyors hasznosítása népgazdasági érdek - mezőgazdasági tudományos napok gödöllőn

bam/mné um kz hgy

1979. január 31.

a gödöllői mezőgazdasági tudományos napokat cselőtei lászló akadémikus az agrártudományi egyetem rektora nyitotta meg szerdán délelőtt az intézmény aulájában. a háromnapos tudományos ülés szak résztvevői megvitatják a takarmányozás és a takarmánygazdálkodás időszerű kérdéseiről és az 1978-ban végzett gépesítési kutató munkáról szóló beszámolókat.

az első napon dénes lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes a kutatás feladatairól tartott bevezető előadást. egyebek között hangsúlyozta: törekedni kell arra, hogy minden kutatási eredmény - ami időszerű igényt elégíthet ki - hasznosuljon. felhívta a figyelmet, hogy az élenjáró gyakorlattal való kapcsolatok bővítésének különös jelentősége van. a bennük rejlő szellemi és anyagi lehetőségeket fokozott mértékben kell felhasználni úgy, hogy a kutatás és a fejlesztés valamennyi forrása a központi elhatározások megvalósítását szolgálja, segítse. mint mondotta: érvényt kívánnak szerezni annak az elhatározásnak, hogy a hazai kutatás azokra a feladatokra összpontosítsa az erőket, amelyek sajátos adottságaink és igényeink miatt itthon oldhatók meg a legeredményesebben, a leggazdaságosabban.

bánházi gyula, a méh műszaki intézetének igazgatója a gépesítési kutatások múlt évi eredményeiről készült beszámolójában a többi között arról tájékoztató, hogy 1978-ban a géprendszer fejlesztő tevékenység központi kérdése a vi. ötéves terv géprendszereinek további alakítása, finomítása volt. ez a munka évekként elkezdték megkezdődött, s az első elképzeléseket már fokozatosan pontosítani lehet. vizsgálataik számos erő és munkagép minősítésére kiterjedtek. így egyebek között megállapították, hogy a következő tervidőszak mezőgazdasági alapgépei közé sorolhatók az e 516-os és a bizonyos gigant gabonakombájnok, amelyekhez a hazai ipar korszerű csőtörő adaptert gyárt. a rába talajművelőgépek, a mély- és középmély szántókékek, a nehéz- és középnehéz tárcsák kedvező minősítést kaptak, munkájuk minősége jó volt.

fekete lajos, a gödöllői agrártudományi egyetem tanszékvezető tanára a takarmányozás hazai irányzatairól szóló előadásában kiemelte, hogy szükség szerű a rendkívül nagy méreteket öltött takarmányimport mérséklése. ezt nemcsak pénzügyi okok teszik szükségessé, tarthatatlan a világpiaci viszonyoktól való nagyfokú függőség is.

/folyt.köv./

- 27 -

15.20/um *Li 15.35*
16.05 *Li*

bb 39. /a kutatási ...folyt./um

mint mondotta: az ipari abrakkeverék-gyártás mennyisége a tavalyihoz viszonyítva félmillió tonnával nő, a fehérjetakarmány importunk viszont 70 ezer tonnával csökken. ez a tendencia a jelek szerint tartós lesz, jónéhány éven keresztül méreteiben inkább fokozódik, mintsem mérséklődik. ezért feltétlenül fontos a hazai takarmányozási kutatások hatékonyságának javítása, a korábbinál kedvezőbb feltételeinek megteremtése. felhívta a figyelmet arra, hogy e téren a népgazdasági érdekek sürgetik a gyökeres, hathatós beavatkozást.

a tudományos ülészekon a takarmányozás és a takarmánygazdálkodás témakörében 18 előadó számolt be intézményének kutatási eredményeiről. a gödöllői mezőgazdasági tudományos napok előadássorozata csütörtökön a mezőgazdaság gépesítése tárgyában folytatódik. /mti/

-. -

bb 40. a magyar és a csehszlovák rádió együttműködési munkatervének aláírása

t cs/um bc hgy

1979. január 31.

egy évre szóló együttműködési munkatervet írtak alá a magyar és a csehszlovák rádió képviselői szerdán budapestben.

a munkaterv szerint a rádiók kölcsönösen műsort készítenek a két ország nemzeti ünnepi alkalmából. megemlékeznek a kgst megalakulásának 30., a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 60., a csehszlovákia kommunista pártja áprilisi plénumának 10., a csehszlovák uttoröszövetség és szocialista ifjúsági szövetség megalapításának 30., a szlovák nemzeti felkelés 35., valamint a magyar népköztársaság és a csehszlovák szocialista köztársaság közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 30. évfordulójáról.

közös adásokat is készítenek: „hid a dunán”, címmel irodalmi összeállítást, „közös dolgaink”, címmel a két nép közös hagyományait és mai kapcsolatait elevenítik fel, „halló budapest, halló bratislava”, címmel könnyűzenei műsort, és „bélés nemcsak tornacipőben”, címmel tömegsportműsort sugároznak. a két ország gazdasági életéről szóló, valamint politikai, irodalmi, ifjúsági és zenei műsorokat is cserélnek.

az együttműködési munkatervet kiss kálmán, a magyar rádió elnökhelyettese és kvetoslav faix, a csehszlovák rádió központi igazgatóhelyettese írta alá. /mti/

-. -

15.27/um

16⁵⁰ UG

bb 41. helyreállt az áramszolgáltatás és távbeszélő összeköttetés dél-dunántulon - a postának még sok a munkája

han/um kz hgy

1979. január 31.

nagy erők bevetése, jó szervezés és áldozatvállalás eredményeként a reméltnél is gyorsabban helyreállították a dél-dunántulon a hétfő éjszakai vihar által megrongált villamos hálózatot és távbeszélő összeköttetést.

a dédász 250 szerelője, több tucat járműve dolgozott hóban, sárban. jól bevált a vállalat saját rádiós rendszerű hírközlő hálózata is: mind a hibák gyors felderítésében, mind pedig a javítás szervezésében jó szolgálatot tett. szerdán délelőtt már sehol nem volt áramhiány. ehhez csaknem 30 sérült közepfeszültségű távvezetékét állították helyre és a fogyasztók 840 bejelentése alapján temérdek munkát végeztek a kisérszültségű hálózatban.

megszólaltak az elnémult telefonok is „élő”, a kapcsolatot valamennyi déldunántúeli községgel. a postások azonban változatlanul nagy ütemben dolgoznak a kárt szenvedett területeken. a végleges helyreállítás ugyanis több hetet vesz még igénybe. /mti/

-. -

bb 42. fejlesztik a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskolát - ülést tartott a győr-sopron megyei képviselőcsoport

cser/um kz hgy

1979. január 31.

szerdán a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskolán megtartotta idej első ülését az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja. hegedüs gyula főigazgató tájékoztatta őket a főiskola életéről, s a következő évek fejlesztési terveiről. mint elmondta, a győri főiskola az ország egyik legkorszerűbb, legjobban felszerelt felsőoktatási intézménye. a jelenlegi tanévben ezeröttszáz nappali és 1200 levelező tagozatos üzemérménök hallgató tanul falai között. kollégiumi elhelyezést 1300 hallgatónak tudnak biztosítani.

/folyt.köv./

- 29 -

15.35/um

17⁰¹ UG

bb 42. /fejlesztik.folyt./um

a következő években megszervezik az üzemtechnológus továbbképzését és közlekedési kutatóbázist is létrehoznak. érdekes az az elképzelés is, hogy a főiskola könyvtárát észak és nyugat-dunántúli regionális könyvtárrá fejlesztik azzal a feladattal, hogy kiszolgálja az országrész összes műszaki oktatási intézményeit. nemzetközi nyári egyetemek szervezését is tervezik. hazánkban a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskolán hoztak létre elsőként - kísérletként - a hagyományos tanszéki rendszer helyett intézeteket. az eddigi tapasztalatok szerint ez a belső szervezési forma jobban segíti az oktatást, mint a tanszék. a hallgatók az oktatás teljes ideje alatt egy intézethez tartoznak. /mti/

.-.

bb 43. tanácsülés csepelen és kőbányán

t bp/fe um bc hgy

1979. január 31.

új gyermekintézmények építése, a régiók korszerűsítése, valamint az egészségügyi és a kommunális ellátás javítása a legfontosabb helyi feladat - állapította meg a x. és a xxi. kerületi tanács szerdai ülésén, amelyen az idei fejlesztés tennedőit vitatta meg.

kőbányán öt bölcsőde felszerelését korszerűsítik, csepelen a királymajori lakótelepen befejeződik, a megújuló városközpontban pedig folytatódik egy-egy - száz személyes - bölcsőde építése. a királymajorban 200 gyermeket fogadó óvodát is átadnak. kőbányán 160 személyes óvoda-bölcsőde kivitelezésének előkészítését kezdik meg. a xxi. kerületben négy új általános iskola épül, összesen 90 tanteremmel, s befejeződik a kalamár utcáinak a teljes felújítása. kőbányán folytatódik öt régi alsófokú oktatási intézmény korszerűsítése.

a nemzetközi gyermekév alkalmából a x. kerületben tiz játszótérrel újítanak fel. tizenegy utca közvilágítását korszerűsítik, egy utcában pedig új utat építenek, s öt buszvárót állítanak fel. csepelen szilárd burkolatot kap több utca, folytatják a járdaépítési programot, s több mint fél kilométernyi új vízcsőhálózatot fektetnek le a külső rákóczi úton.

/folyt.köv./

- 30 -

15.45/um

17⁰⁵ UG

bb 43. /tanácsülés...folyt./um

az egészségügyi ellátás javítására a xxi. kerületben megkezdődik a városrész kórháza szülészeti, nőgyógyászati pavilonjának az építése. a kalamár utcában új, négy munkahelyes gyermekorvosi rendelő létesítéséhez fognak hozzá. kőbányán, új, kétműszakos gyermekfogászati rendelőt alakítanak ki, s elkészülnek a pongrácz uti nyolc munkahelyes felnőtt körzeti orvosi rendelő terveivel.

a fővárosi tanács célcsoportos beruházásai révén is jelentősen gazdagodik mindkét kerület. csepel például több mint 2400 lakással gyarapodik így. kőbányán főként a kereskedelmi ellátás javul új egységek belépésével. /mti/

.-.

bb 44. új ránki operát próbálnak győritt

mzs/um kz hgy

1979. január 31.

a holdbéli csónakost, ránki györgy legújabb operáját próbálják a győri kisleludly színházban. az operát az új győri színház megnyitásának tiszteletére komponálta a szerző weöres sándor azonos című művére. a szerdai próbán részt vett ránki györgy, s válaszolt az mti munkatársának kérdéseire.

weöres kalandos játéka, mint mondotta, lira, fantasztikum, derűs tündérfilozófia és vásári komédia egyszerre. hétköznapiok fölé emelkedő, sajátos légköre tele van lappangó zenével, s ez adott indítékot arra, hogy operát írjak belőle. nem szabályos operát, inkább operafantáziát. egy sor tragikus hangvételű darab után ismét jól esett a komédia, a derű hangjára átváltani. a partitúra tavaly nyáron készült el. a dramaturgiája nem követi a hagyományos operai dramaturgiát: képei egymásutánjának nincsen más törvénye, mint a szabad fantázia. weöres sándor hozzájárulásával magam rövidítettem meg a szövegvönyvet, ő pedig egy sor új verset ajándékozott a műhöz.

a győri kisleludly színház kitűnő kollektívát szervezett a helyi fővárosi és szegedi művészekből a holdbéli csónakos színházhozatalára. vannak azonban olyan előadásbeli árnyalatok, olyan zenei finomságok, melyeket a partitúrába nem lehet leírni. sokkal jobb megmutatni, közvetlenül átadni a művészeknek. a szerdai próbát erre használtuk fel.

a holdbéli csónakos premierje február 23-án lesz győritt.

/mti/

.-.

16.30/um

17⁰⁵ UG

bb 45. jutalom - a szocialista munkaverseny legjobbainak

ráb/um kz hgy

1979. január 31.

két és félmillió forintot fizettek ki a napokban a tata-bányai szénbányáknál a munkaversenyben legjobb eredményt elért bányászok, a szocialista brigádok jutalmazására. a tavalyi teljesítmények alapján 418 brigádnak ítéltek meg a termelési tanácskozások részvevői a szocialista cím bronz, ezüst, illetve arany fokozatát, s az ezzel járó anyagi elismerést. ilyen módon 6600-zan részesültek a 2,5 millió forintból. a megtisztelő cím és a jutalom megszavazásakor fontos szempont volt, hogy milyen mértékben javították a brigádok a szén minőségét és hogyan takarékoskodtak a különféle segédanyagokkal. hasonlóképpen nagyobb arányban részesültek a jutalomból azok a brigádok, akik sokat tettek a szakma fiatalításáért, és vállalták a pályakezdő bányászok patronálását

a szénmedence dolgozói az idén folytatják a munkaversenyt. elsősorban a termélekenység növelésére, a minőség javítására és az önköltség csökkentésére tettek értékes vállalásokat. az új felajánlások, a szélesedő szocialista munkaverseny biztosíték arra, hogy az idén 2 millió tonna szén kerül felszínre a tata-bányai bányákból és a tavalyi 2,4 milliárd forinttal szemben 2,5 milliárd forint bevételt tervezhet a vállalat vezetősége.
/mti/

--

bb 46. a tervezett ütemben épülnek tovább a vízügyi létesítmények - aktivaértekezlet szentendrén

bam/mmé um kz hgy

1979. január 31.

a vízgazdálkodási beruházások 70,5 százalékát fordítják az idén a vízellátás, a szennyvízelvezetés, a tisztítás és a fürdőellátás fejlesztésére. a tervezett beruházásokkal a közüzemi vízművek kapacitását napi 180 ezer köbméterrel, a szennyvíztisztító kapacitást pedig napi 70 ezer köbméterrel növelik. e feladatok végrehajtása során új beruházás megkezdésére nem kerül sor az anyagi, tervezői és kivitelezői erőket a folyamatban lévő beruházások ütemes megvalósítására, a tervezett befejezésekre és a vi. ötéves terv előkészítésére kívánják fordítani. a feladatok így is rendkívül jelentősek, s igénylik a munkában résztvevő vízügyi dolgozók cselekvő és közreműködését, az eddiginél is jobb munkáját - állapították meg szentendrei tanácskozásukon a közüzemi víz, csatorna- és fürdővállalatok gazdasági, párt és tömegszervezeti vezetői.

/folyt.köv./

- 32 -

16.38/um

17¹⁰ UG

bb 46. /a tervezett ütemben...folyt./um

a szentendrén megtartott értekezleten dr. illés györgy, az ovh elnökhelyettese a közműves vízellátás, csatornázás és fürdőszolgáltatás helyzetéről szóló előadásában a többi között arról is szólt, hogy jelenleg hazánk 1260 településén működik vízmű, minden városunkban és 5000 főnél népesebb községünkben vezetékessé vízellátás van. a vízellátásban megközelítjük az európai átlagszínvonalat, csatornázás és szennyvíztisztítás tekintetében azonban sajnos még a gyengén ellátott országok között vagyunk. ez utóbbiban jelentősen előrelépni a következő tervidőszakok feladata lesz.

a tanácskozáson részletesen szóltak a vízellátás fejlesztéséről, a regionális vízművekről. ezeket a rendszereket azoknál a területeken építik és fejlesztik tovább, ahol a vízkészletek hiánya ezt elsődlegesen indokolja. ezek a rendszerek 1979-ben az v. ötéves terv programja szerint épülnek tovább. öt év alatt mintegy 4 milliárd forintot fordítanak ilyen létesítményekre. a közegészségügyileg veszélyeztetett települések vízellátásának programját két ütemben hajtják végre, elsőként - 1980-ig - a legkritikusabb helyzetben lévő 152 település vízellátását oldják meg, a következő ötéves tervben mintegy 700 helység hasonló problémáit számolják fel.

a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy az ágazat fejlesztéséhez tovább kell keresni a belső tartalékokat, a termelés-szolgáltatás biztonságának megtartása mellett automatizálásra, fokozott gépesítésre és a jelenleginél lényegesen magasabb fokú szervezethez van szükség. /mti/

--

bb 49. a pest megyei kishajózási vállalat

fe um hgy

1979. január 31.

közli, hogy szob, vác, dunakeszi, határ csárda és lórév révátkelések személy- és teherforgalma megindult, szintén megindult a verőcsemaros-kisoroszi, felsőgöd és szentendre közötti révátkelések forgalma is. /mti/

--

- 33 -

16.40/um 18.30

1800

bb 47. bajza józsef emlékünnepek heves megyében

kov/um kz hgy

1979. január 31.

bajza józsefre emlékeztek születésének 175. évfordulója alkalmából heves megyében: az ünnepségsorozat szerdán délután hatvanban kezdődött, a bajza józsef gimnáziumban megkoszorúzták a névadó szobrát, majd emlékkiállítás nyitottak. az utóbbi gazdag anyaggal szemlélteti bajza sokoldalú közéleti tevékenységét: anyakönyvi bejegyzések, eredeti kéziratok, használati tárgyak vallanak heves megye nagy szülöttének életútjáról.

délután a szülőfaluban - szücsiben - folytatódott az ünnepség. koszorukat helyezték el a bajza szülőházát megjelölő emléktáblánál, majd a mátrai egyesült termelőszövetkezet tanácsstermében tartott emlékülésen neves irodalomtörténészek méltatták bajza józsef életútját.

emlékeztettek arra is, hogy bajza életének számos fordulója kapcsolódik a vidékhez. szücsiben serdült ifjává, gyöngyösön kezdte meg gimnáziumi tanulmányait, s a szabadságharc bukása után is a mátrában talált menedéket üldözői elől. szücsiben általános iskola, hatvanban gimnázium, visontán a thorez bányában szocialista brigád viseli a nevét. /mti/

--

bb 51. másfélmillió forint gazdasági bírság

bty/um kz hgy

1979. január 31.

a gyulai megyei bíróság szerdán másfélmillió forint gazdasági bírságot szabott ki a mezőhegyesi vas-, fa-, fém és gépipari szövetkezetre. kötelezte a szövetkezetet továbbá, 14 102 forint szakértői díj és 45 ezer forint eljárási költség megfizetésére is.

a bíróság ítéletének indoklásában rámutatott, hogy a szövetkezet nem tartotta be az árképzéssel kapcsolatos előírásokat, közvetlen bérköltségként számolt fel közvetett jellegű béreket és az áru előállítására felhasznált anyagoknál is többet számolt be az árba. ezzel egymillió huszonnégyezer forint tisztességtelen haszonra tett szert. /mti/

--

- 34 -

16.50/um

18.50/um

18.50/um

bb 48. a nagy árvizre emlékeznek szegeden - dokumentumkiállítás nyílt

dén/um kz hgy

1979. január 31.

száz évvel ezelőtt 1879. március 12-én a medréről kilépő tiszta szinte teljesen rombadöntötte szegedet. az évforduló alkalmából megrendezett eseménysorozat bevezetéseként szerdán szeged tápéi városrészének művelődési házában kiállítást nyitottak meg, a helyi móra ferenc múzeumban őrzött dokumentumok felhasználásával.

bemutatnak többek között husz nagyméretű fényképet és néhány olyan festményt, amely a száz évvel ezelőtti eseményeket, az árral küzdő embereket örökíti meg.

külön tárlókban állították ki a „vizezőtti” halászat egykori eszközeit, az árvíz idején megmentett régi bútorokat, egy jellegzetes egykori tápéi konyha felszereléseit.

tápén egy hónapig lesz nyitva a dokumentumkiállítás. az itt bemutatott tárgyak egy részét láthatják majd az érdeklődők a márciusban nyíló részletesebb és nagyobb szegedi központi árvízi kiállításon is. /mti/

--

bb 50. huszonhat filmalkotás a xi. magyar játékfilm szemle műsorán

t-jok/mi um bc hgy

1979. január 31.

február 12-17. között budapestten rendezik meg a xi. magyar játékfilm szemlét - jelentette be az esemény szervező bizottsága a budapesti fészek klubban szerdán tartott sajtótájékoztatón.

a szemlék történetében ez lesz a negyedik alkalom, amikor a játékfilmstudiók előző évi filmtermését válogatás nélkül mutatják be. ez a lebonyolítási szisztéma sokkal nyitabb, demokratikusabb, mint a megelőző időszakban alkalmazott rendszer, amikor is nem minden új alkotás kapott bizonyítási lehetőséget ezen a fórumon.

/folyt.kövmm/

- 35 -

17.10/um

18.50/um

18.50/um

bb 50. /huszonhat1.folyt./um

a filmbartók és a szakemberek 26 produkciót láthatnak a szemle két bemutató filmszínházában, a vörös csillagban és a toldiban. a programot úgy állították össze, hogy naponta egy-egy stúdióban készült alkotásokat vetítenek, mégpedig 13-ától sorrendben a budapest, a dialóg, a hunnaia és az objektív filmstúdió előző évi termését. a bemutatásra kerülő filmek rendezői többek között jancsó miklós, kovács andrás, mézáros mártá, ranódy lászló, sándor pál. az egyes napokon vetített stúdióprogramokat a következő nap délelőtti jén a tanács moziban megismétlik.

a filmszemle érdekessége az is, hogy a hivatalos programmal párhuzamosan minden eddiginél gazdagabb információs film-összeállítást láthatnak a nézők. így a horizont filmszínházban a televízió, a mafilm közmívelődési stúdió, s a pannónia animációs és rajzfilm stúdió filmjeit, a toldiban pedig a filmművészeti főiskola és a mafilm balázs béla stúdió tagjának alkotásait forgatják. a szikra mozi kamaratermében máriássy félix műveiből összeállított válogatás kerül műsorra, a filmmuzeumban pedig „filmkörkép”, címmel a magyar filmgyártás 1932-től 1944-ig terjedő időszakának egy-egy jellegzetes produkciója lesz megtekinthető.

a filmszemle nyitóelőadásán, február 12-én este a vörös csillag filmszínházban „magyar rapszódia”, című alkotást mutatják be. e mű jancsó miklós később műsorra kerülő filmtrilógiájának első része.

a nagy érdeklődésre számot tartó szemle eseménysorozatára mintegy husz ország 120 filmszakemberének érkezését várják. a jegyelővétel csütörtökön kezdődik: a vörös csillag és a toldi filmszínház műsoraira külön jegysorozatot hoznak forgalomba./mti/

-. -

bb 53. a magyar nemzeti galéria közli,

k pá um bc hgy

1979. január 31.

hogy munkácsy mihály és paál lászló festményei a néprajzi muzeumban /a nemzeti galéria régi helyén/ február 4-én tekinthetők meg utoljára. /mti/

-. -

- 36 -

17.15/um 18.30/2.

18.15

bb 52. elutazott a magyar küldöttség a bvt berlini ülésére

k fe um bc hgy

1979. január 31.

a magyar békemozgalom képviselőjében sebestyén nándornénak, az országos béketanács elnökének, a béke világtanács elnöksége tagjának vezetésével öttagú küldöttség utazott szerdán berlinbe a béke világtanács február 1-5 között tartandó ülésére. a tanácskozás napirendjén olyan fontos kérdések megvitatása szerepel, mint a leszerelés, az enyhülés, a nemzetközi szolidaritás erősítése vietnam, laosz és kambodzsa népeivel, a nemzeti felszabadító mozgalmakkal a társadalmi haladásért küzdő erővel. a plenáris és a szekcióülésekkel párhuzamosan tanácskoznak a béke világtanács bizottságai is, hogy végleges formába öntsék a nemzetközi békemozgalom 1979. évi akcióprogramját. az országos béketanács elnöke bevezető előadást tart az indokínai népekkel vállalt szolidaritást megvitató plenáris ülésen, és javaslatokat terjeszt elő a bvt akcióprogramhoz. /mti/

-. -

bb 54. befejeződött a fejlődő világ kérdéseivel foglalkozó budapesti tanácskozás - nyilatkozatok a szemináriumról

t ma/s um bc ie

1979. január 31.

a nemzetközi békemozgalom idej fórumainak előkészítéséhez, az állásfoglalások kimunkálásához a béke világtanácsnak is elküldik a szerdán befejeződött budapesti tudományos szeminárium több mint félszáz előadásának s a vitának az anyagát. a fejlődő világ jelenlegi helyzetének és jövőjének legfontosabb kérdéseit tárgyaló budapesti tanácskozás zárónapján ezt is elhatározták, amikor a szeminárium tapasztalatait összegezték.

a szeminárium munkájáról több résztvevő rövid nyilatkozatot adott az mti munkatársának. gerhard kade közgazdász professzor, a bécsi nemzetközi béke intézet alelnöke hangsúlyozta, hogy a nemzetközi imperializmus a fejlődő világ válságocainak fenntartásával, a feszültség szításával próbálja pozícióját megtartani, erősíteni. döntő fontosságú, hogy a nemzetközi békemozgalom, a világ népei a már meglévő nemzetközi megállapodások betartására, s a politikai, a gazdasági és a társadalmi haladást szolgáló újabb egyezmények megkötésére szorítsák a tőkés országok vezetőit.

/folyt.köv./

- 37 -

17.23/um 18.30/2.

18.20

bb 54. /befejeződött...1.folyt./um

bassambra camara, a guinea vezető erejét jelentő forradalmi demokratikus párt nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője egyebek között rámutatott:

- a fejlődő világhoz tartozó országok politikai, gazdasági, és társadalmi helyzete igen eltérő, ezért gondjaik is nagyon összetettek. mi nem fogadhatjuk el az észak-dél elméletet, s nem érthetünk egyet azzal, hogy a fejlődő világ segítségével egyformán kell szerepet vállalniuk a kapitalista és a szocialista országoknak. a gyarmatosítás következményeit döntően a gyarmatosítóknak kell felszámolniuk! a szocialista országok ebben a szolidaritásukkal támogathatnak, s ez eddig is gazdasági, tudományos segítséggel párosult. a budapesti tanácskozás is a szolidaritás egyik jele, a kutatások eredményeit maguk a fejlődő országok is hasznosíthatják jövőjük formálásában.

glerij shirokov, a szovjetunió tudományos akadémiaja kelet kutató intézetének igazgatóhelyettese kiemelte:

- a bvt fejlődési munkabizottságának budapesti alakuló ülése, s a kétnapos tudományos szeminárium várhatóan újabb lendületet ad a béke és a fejlődés ügyének együttes vizsgálatához. a szovjetunióban a békemozgalmon belül már évek óta külön bizottság foglalkozik e két, a világ jövője szempontjából oly fontos kérdés elemzésével. az idén minden bizonnyal újabb fejlődési munkacsoportok alakulnak a bvt tagszervezeteiben. mindez azért is fontos, mert a harmadik világhoz tartozó országok nemzeti samátosságai nagyon eltérően, s így a törvényszerűségek felfedezéséhez, a különböző érdekeket figyelembe vévő javaslatok megtételéhez széles körű, összehangolt munkára lesz szükség. reméljük, hogy programunk végrehajtásában a fejlettség országok békekerői is részt vesznek. a hatalmas nemzetközi monopóliumok az inflációval, a munkanélküliséggel a tőkés országok dolgozó osztályait is sújtják. ezek a transznacionális vállalatok újabban megpróbálják a kapitalista és a fejlődő államok munkásosztályait egymás ellen kijátszani, azt mondják a nyugat-európai dolgozóknak: ha segítünk a harmadik világ országainak, s náluk gyárat építünk, akkor ti nem juttok kenyérkeresethez! ez csak egy példa a bonyolult kérdéskörből, de érzékel teti, hogy a béke és a haladás érdekében nemzetközi összefogásával számos kérdésben lehet és kell az igazságot elmondanunk, s cselekvésre ösztönöznünk. /mti/

-.-

- 38 -

17.30/um

19.01

1850

bb 55. az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése

t gy/tr um bc ie

1979. január 31.

több mint négy év kedvező tapasztalatai bizonyítják: a külkereskedelmi törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok erősítették az állam gazdaságszervező szerepét, és megélénkült a vállalatok külkereskedelmi kezdeményező kedve - hangsúlyozta szalai béla külkereskedelmi államtitkár az országgyűlés kereskedelmi bizottságának szerdai ülésén. a képviselők áttekintették külgazdasági kapcsolataink alakulását, a törvény végrehajtását.

amit négy esztendeje még - a törvényjavaslat bizottsági vitájában - a néhány képviselő e magasszintű jogszabály fogyatékoságának vélt, vagyis a szabályok keretjellegét, az végül is a törvény erősségének bizonyult - hangoztatta az ülésen elnöklő palkó sándor. hozzáfűzte: a gazdasági élet, s különösen a nemzetközi piaci igények gyakori változásai a követelményekhez való rugalmas alkalmazkodást igénylik, s a külkereskedelmi minisztérium jól élt a törvényadta irányítási lehetőségekkel.

a képviselők tájékoztak arról, hogy a törvény megnyugtatóan rendezte az állam külkereskedelmi jogositványait. a szocialista országokkal kialakított külkereskedelmi kapcsolatainkban meghatározó az állami együttműködés. minőségileg is új vonása együttműködésünknek, hogy a szocialista országok jogászai jelenleg például az általános szállítási feltételek kialakításán dolgoznak, azon, hogy egyszerűbben, s azonos követelmények alapján bonyolódják le a forgalom. a tőkés országokkal kialakított két- és többoldalu megállapodások területén is előreléptünk. fontos eredmény az egyesült államokkal kötött kereskedelmi megállapodás, amely a diszkrimináció megszüntetésével módot ad gazdasági kapcsolataink bővítésére. a szocialista országokkal, köztük hazánkkal szemben másutt továbbra is alkalmazott hátrányos megkülönböztetések ellen viszont még szívós harcot kell folytatnunk.

a külkereskedelmi szervezetnek - a törvény szerint - biztosítani kell a külföldi piaci tevékenység hatékonyságát. a jogszabály alapján sikerült kiküszöbölni a vállalatok külkereskedelmi jogával kapcsolatos vitákat. jelenleg 117 szervezet rendelkezik külkereskedelmi joggal. a minisztérium, áttekintete és hosszú távra kidolgozta a külkereskedelem szervezetének fejlesztési elveit is.

/folyt.köv./

- 39 -

18.00/um

19.01

1850

bb 55. /az országgyűlés...1.folyt./um

a további fejlődés egyik útja, hogy bővítsék az önálló exportjoggal rendelkező termelő vállalatok körét. ugyanis különösen a gépiparban igen előnyös, ha az ipari vállalat közvetlen kapcsolatban van a külföldi piaccal. sokat ígérő, új formaként a külkereskedelmi társaságok alakulhatnak. ennek alapján minden korábbinál szorosabb együttműködés jöhet létre a termelő és a külkereskedelmi vállalatok között és közös érdekeltységük kialakításához is jó lehetőség kínálkozik. a tervek szerint ebben az évben már tiznél több olyan, vagyoni egyesítést is magában foglaló külkereskedelmi társaság jön létre, amely kamatoztathatja a legfejlettebb társasági forma előnyeit.

az utóbbi négy esztendőben egységessé vált a külkereskedelmi tevékenység irányítása és ellenőrzése. általában a külkereskedelmi jogositvánnyal nem rendelkező vállalatok is hasznosítják a közvetlen külföldi kapcsolataik előnyeit, például a műszaki információk cseréjében. a szakembereket foglalkoztatja az a kérdés is: hogyan lehetne jobban megalapozni a külkereskedelmi vállalatok kockázatvállalását, mert a jelenlegi szabályozók még nem nyújtanak elegendő anyagi alapot a kockázatviselésre. ezért a jövőben nagy figyelmet fordítanak a külkereskedelmi forgalom szabályozórendszerének fejlesztésére, a külpiazi szervezet, s a vállalati munka színvonalának emelésére is.

a termelők és az értékesítők érdekeinek jobb összhangját sürgette felszólalásában komócsin mihály képviselő. mint monddotta, a termelők és a külkereskedők érdekelttségét nemcsak az árakból származó nyereségben, hanem például egy-egy új termék bevezetésével kapcsolatos kockázatvállalásban is érvényre kellene juttatni. szalai béla egyetértett az észrevétellel, hangsúlyozva, hogy a külkereskedelmi vállalatok is mindinkább átérzik ennek jelentőségét. tavaly például mintegy 300 millió forintot adtak át üzemi rekonstrukciókra, közös vállalkozásokba való befektetésre. novák pálné arra hívta fel a figyelmet, hogy külgazdasági kapcsolataink eredményeinek, a külkereskedelmi törvény végrehajtásának figyelemmel kísérése valamennyi ágazatban fontos feladat. az import alkatrészellátás kilátásairól érdeklődött szabó józsef hangsúlyozva, hogy a szállítások késlekedése nem csekély gazdasági kárt okozhat. a tapasztalatok szerint - válaszolt az államtitkár - a magyar vállalatok többnyire szigorúan számon kérik az alkatrész-szállítási kötelezettségek teljesítését.

/folyt.köv./

- 40 -

18.05/um 19.01

1835

bb 55. /az országgyűlési...2.folyt./um

megfontolásra érdemesnek tartotta a képviselő véleményéhez csatlakozó sarudi sándornak azt a javaslatát is, hogy sok esetben beszerzés helyett itthon kijavíthatnák a meghibásodott alkatrészeket.

a külföldi kirendeltségeken dolgozó magyar szakemberek kiválasztásánál nagy figyelmet kell fordítani a szakmai, a nyelvismereti „osztályozás”, mellett az emberi magatartás megítélésére is - hangsúlyozta udvardi károlyné. nagypataki imre örömmel nyugtázta a külkereskedelem szervezeti fejlesztésének további elképzeléseit, kifogásolta viszont, hogy a külkereskedelem és a termelés közötti információcsere még nagyon egyoldalú. szükséges, hogy a gyorsan változó piaci lehetőségekről idejekorán tájékozódjanak a gyártók. alapvető gazdasági érdekünk, hogy az információ és az új termék bevezetése közötti idő lerövidüljön. csatlakozott véleményéhez mráz tibor is, kiemelve, hogy a munkahelyeken valamennyi dolgozónak jól kell ismernie a külkereskedelem igényeit. helytelen, ha egy külkereskedelmi vállalat szűkösen bánik a tudomására jutott piaci információkkal. de legalább annyira káros az olyan gyári „politika”, is, amely a külkereskedelmi üzletkötő elöl eltitkolja a termelési költségeket. a partnerek munkája tehát csakis a kölcsönös bizalom alapján válhat hatékonyabbá. /mti/

-. -

bb 56. magyar-kubai barátsági gyűlés szombathelyen

szel/um kz ie

1979. január 31.

a kubai forradalom győzelmének 20. évfordulója alkalmából magyar-kubai barátsági gyűlést rendeztek szerdán szombathelyen. az egészségügyi szakiskola előadótermében lezajlott demonstráción egészségügyi dolgozók, pedagógusok és a közeli 30 000 lakosu derkovits városrész lakóinak képviselői vettek részt.

a magyar és a kubai himnusz elhangzása után kiss vilmos, a derkovits lakótelepi népfront bizottság elnöke nyitotta meg a barátsági gyűlést, majd manuel dominguez montanea, a kubai köztársaság magyarországi nagykövetségének első titkára mondott beszédet. méltatta hazája fejlődését, eredményeit a győztes forradalom óta. hangsúlyozta, hogy a nyugati félteke első szocialista állama az elmúlt évtized alatt átforgálta kuba arcukat. megvalósult mindaz, amiért oly sok kubai hazafi áldozta életét. /mti/

18.12/um 19.01

- 41 -

1840

bb 57. első helyen a lakásépítés - bővül az iskolahálózat -
hét városunk tanácsa ülésezett

ö/kz um ie

1979. január 31.

hét városunk „parlamentje”, - a békéscsabai, a dunaujvárosi, a komlói, a körmendi, a mosonmagyaróvári, a nyiregyházi és a szarvasi városi tanács - ülésezett szerdán. mind a hét testület a lakosságot legközvetlenebbül érintő és érdeklő kérdést, az 1979. évi költségvetési és fejlesztési tervet tűzte napirendjére. az előterjesztés és a vita alap gondolata, követelménye mindenütt az ésszerű takarékoság volt, s hogy ez megvalósítható legyen, mindenütt rangsorolták a feladatokat. a kiadások rovatában az első helyre csaknem mindenütt a lakásépítés került. komlón, a bányászvárosban, az idén felépülő 517 lakásból négyszázötvenet a bányászok kapnak meg, a kohászok városában dunaujvárosban 318 célcsoportos lakást kell az építőknek átadniuk az idén. körmenden, vas megye és az ország egyik legifjabb városában 137 új otthon kialakítása szerepel az idei tervben, nyiregyházán pedig 467. mosonmagyaróvárott folytatják az új városközpont építését. tervezőinek elképzelése szerint ez formálja majd valóban egy várossá a hajdani moson és a hajdani magyaróvár egyesítésével kialakított várost. az új, modern centrumban az idén 45 lakást adnak át, további 114 új otthon építését pedig megkezdik.

nagy esemény lesz komló életében, hogy ebben az esztendőben megkezdik a színház és a hangversenyterem építését. e két fontos kulturális létesítmény kialakítását, mint erre az ülésen rámutattak, az utóbbi két évtizedben megszámlálhatatlan fórumon, tanácskozáson sürgette a lakosság. körmenden egy régi épület felújításával hoznak létre 400 személyes színháztermet, dunaujvárosban még az idén megnyitják a művész hagyatékát bemutató domanovszky endre emlékmúzeumot. békéscsabán több mint 140 millió forintos előirányzattal ugyancsak előkelő besorolást kapott a kulturális ágazat. új óvodai helyet dunaujvárosban ötvenet, mosonmagyaróvárott százötvenet, nyiregyházán pedig háromszázat hoznak létre. nyiregyházán 80 személyes bölcsőde kivitelezését is megkezdik még az idén.

mind a hét városi tanács alaposan megvizsgálta az iskolahálózat helyzetét, s az elhatározott szigorú takarékoság ellenére nagy összegeket szavazott meg a legégetőbb gondok megoldására, enyhítésére. dunaujvárosban és nyiregyházán egy-egy 16 tantermes, mosonmagyaróvárott pedig 8 tantermes általános iskola építését határozták el.

/folyt.köv./

- 42 -

18.25/um

19.31

1845

bb 57./első helyen...folyt./um

az ellátás javítása érdekében a dunaujvárosi tanács határozattá emelte azt a javaslatot, hogy az év végéig 2400 négyzetméterrel kell növelni a városban a kereskedelmi és a szolgáltatató hálózat boltjainak alapterületét, körmenden a tanács „beszáll”, a fogyasztási szövetkezet vállalkozásába: közösen alakítanak ki korszerű abc áruházat. nyiregyházán fedett vásárcsarnok építését kezdik meg ebben az évben. komlón és körmenden javítják a közvilágítást, nyiregyházán 4 kilométer új vízvezeték fektetnek le, s több mint 25 000 négyzetméter új parkot alakítanak ki. körmend közműveinek bővítésére 15 millió forintot szavazott meg a tanács.

mind a hét városban volt és van az idei beruházási kereteknek egy óriási tartaléka, a tanácsok mind a hét városban számoltak is vele. komló idei, együttesen csaknem 100 millió forintos fejlesztési programját például 7,5 millió forint értékű társadalmi munkával egészíti ki a lakosság: együttesen majdnem 100 programban vesznek részt: sportpályákat, parkokat, játszótereket építenek, gondoznak, gyermekintézményeket patronálnak. körmend lakói még ennél is többel, 10 millió forint értékű önkéntes munkával járulnak hozzá lakóhelyük szépítéséhez, gyarapodásához, mosonmagyaróvárott folytatódik a múlt évben kezdeményezett társadalmi munka akció.

x x x

a nyiregyházi városi tanács ülésén benkei andrás belügyminiszter átadta a szocialista magyarországiért érdemrendet bíró lászlónak, a városi tanács nyugállományba vonult elnökének. jelen volt tar imre, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság első titkára és pénzes jános, a megyei tanács elnöke is. /mti/

.-.

bb 58. a kereskedelemnek is feladata a zöldség-gyümölcs-termelés tervszerűségének fokozása - népfront-tanácskozás a nagyvásártelenen

t mir/s um bc ie

1979. január 31.

a zöldségprogram végrehajtása jó ütemben halad, a kormány erre vonatkozó korábbi intézkedései kedvezően befolyásolták a termelés biztonságát, s hazánkban a zöldség-gyümölcs-ellátás színvonala kielégítő. a vásárlók és a termelők részéről mégis elhangzanak bíráló megjegyzések.

/folyt.köv./

- 43 -

18.45/um

19.31

1850

bb 58. /a kereskedelemnek...1.folyt.um

a termelők legtöbbször azt teszik szóvá, hogy sokszor indokolatlanul akadozik az áruátvétel, a fogyasztóknak pedig első sorban az árakkal és a minőséggel szemben vannak jogos kifogásaik - hangsúlyozták a hazafias népfront országos tanácsa szövetkezeti- és agrárpolitikai, valamint gazdaságpolitikai bizottságának szerdai együttes ülésén, amelyen a zöldség-gyümölcsellátás tapasztalatait, várható tendenciáit, valamint a javításával kapcsolatos feladatokat vitatták meg a szakemberek.

a nagyvásártelenen tartott üzemlátogatással egybekötött tanácskozáson s. hegedüs lászlónak, a hazafias népfront országos tanácsa titkárának vitaindítóját követően panák lászló és földesi mihály, a zöldséger, illetve a budapesti zöldségt vállalat vezérigazgatója számolt be a főváros és az ország ellátásában kulcsszerepet betöltő egységeik tevékenységéről.

egyebek között elmondották: a zöldség-gyümölcs forgalmazásról szóló kormányhatározat 1977 évi megjelenése óta a háztáji és kiegészítő gazdaságok által felajánlott árut kivétel nélkül minden mennyiségben átveszik, és minden olyan terméket megvásárolnak a nagyüzemektől is, amelyet szerződésben kötöttek. az ellátás biztonságának további javítása és a választék bővítése érdekében - e központi intézkedéseken túl - újabb, önálló lépéseket is tettek: ebben az esztendőben a fólia alatt termelt primőr áruk fogyasztói árának legalább 70 százalékát fizetik ki a termelőknek, a paradicsomnál és a paprikánál pedig 75 százalékát. az értékesítés gondjairól szólva azonban azt is hozzátette: a megyei átvételi előirányzatok hatására számottevően romlott a forgalomba kerülő áruk minősége, egyes növényeket ugyanis - a biztos értékesítés tudatában - kedvezőtlen éghajlati és talajviszonyok közepette is nagy mennyiségben termelnek a gazdaságok.

a beszámolókat követő vitában gyuró ferenc, a kertészeti egyetem rektorhelyettese, a kertbarátok társadalmi szövetségének elnöke a kereskedelem és a termelők kapcsolatának javítását sürgette, s hangsúlyozta azt is, hogy mielőbb vissza kellene állítani az ugynevezett termelési tájkultúra rangját: bizonyos növényfajtaikat csak ott termeljenek, ahol a kedvező éghajlati és talajadottságok garantálják az áruk megfelelő minőségét is.

/folyt.köv./

- 44 -

18.50/um 19.35

1900

bb 58. /a kereskedelemnek...2.folyt./um

kürti endréné, a hazafias népfront budapesti bizottságának munkatársa szóvátette, hogy a nagykereskedelmi vállalatoknak javítaniok kell tájékoztató tevékenységüket a kistermelők áruinak felvásárlásával kapcsolatban. a kiskert-tulajdosok ugyanis kellő információ hiányában gyakran nem tudják, hol értékesíthetik áruikat, s mivel nincsenek az átvételre egyértelműen kijelölt üzletek, kisebb tételek esetén többbe kerülne a szállítási költség, mint amennyit az áruért kapnak. az észrevételre reagálva a budapesti zöldségt vezérigazgatója bejelentette: a vidéki, a pest környéki autóbuszok és vonat járatok fontosabb pontjain még az idén külön üzleteket jelölnek ki az áruátvételre.

budai jános, a szentendrei kék duna szakszövetkezet tagja egyebek között arra hívta fel a figyelmet, hogy néhány közkedvelt csonthéjas gyümölcs /például a dió, a meggy/ - amelynek termesztésével a nagyüzemek általában nem foglalkoznak - már-már kipusztulóban van, s ha nem gondoskodnak megfelelő facsemete-utánpótlásról, e gyümölcsök végleg eltűnnek a piacokról.

az elhangzottakra reagálva lakatos tiber mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes egyebek között hangsúlyozta, hogy a zöldség-gyümölcs ellátás fejlesztésében a forgalmazás meghatározóan befolyásolja a fogyasztás növekedését, az áruk minőségének javítását és a termelés biztonságát. ezért a forgalmazásban kulcsszerepet betöltő vállalatok kereskedelempolitikai szemléletét, munkájuk szervezettségét, és telephelyeik, üzemhelyeik felszereltségét javítani szükséges. első sorban ők a felelősök azért, hogy a termelőktől mindig azt kapják, amire a fogyasztóknak szükségük van. el kell érni, hogy a zöldség-gyümölcs forgalmazásában, s ezen keresztül termelésében is jobban érvényesüljön a tervszerűség. bár az utóbbi években ezen a területen már tapasztalható új és hasznos kezdeményezések, az érintett szakemberek számára a jövőben is változatlanul ez lesz a legfontosabb feladat. /mti/

..-

- 45 -

19.00/um 19.35

1910

bb.60. maximumokat meghaladó vízszint a megáradt mellékfolyókön-
küzdelen a balsai jégtorlasz ellen - újabb 40.000 hektárt
borított el a belvíz

ö-sb-kör/bty-köv-end-cser/gg/ra ie 1979. január 31.

megáradt tiszta mellékfolyóin az árhullámok tetőzésének víz-
szintje több helyen megközelítette és meghaladta az eddig mért
legmagasabb vízállást. a tarna alsó szakaszán és a zagyván a
tarna toroklata alatti szakaszon több centiméterrel mértek ma-
gasabb vízszintet a korábbi maximumoknál. különösen intenzív
áradás alakult ki a bodrogon, amely felsőberekkinél több mint
30 centiméterrel lépte túl a maximumot. a tarna és a zagyva men-
tén jelentős védekezésre került sor. a tarnánál 3 kilométer hosz-
szúságban nyulgáttal magasították a töltést, s hasonlóképpen a
zagyva balparti árvízvédelmi vonalán, szászberek térségében
400 méter hosszú nyulgátat emeltek. a fel támadt szél követ-
kez tében hullámverés ellen védekeznek a fekete-, a kettős- és
a harmas körös, valamint a bodrog gátjain. rőzsészőnyeggel
vagy műanyag-fóliával borítják be a töltések oldalát, hogy meg-
védjék a hullámok csapásaitól.

a teljes magyarországi szakaszán árad a tiszta. az árhullám
tiszabecsnél szerdán reggel tetőzött 438 centiméteres vízszint-
tel, ami azonban majdnem 2,5 méterrel elmáradt a maximumtól.
sokkal nagyobb gondot okoz a tiszán a jég. szabolcs-szatmár me-
gyében, a balsai vasuti hid feletti szakaszon ugyanis 3 kilomé-
ter hosszú jégtorlasz keletkezett. jelenleg 9 jégtörő hajó bont-
ja, aprítja. a helyenként csaknem másfél méter magas tor-
laszban már sikerült egy folyosót, keskeny csatornát vágni a
hajóknak, s így könnyebben bonthatják tovább a jeget. a vízügyi
igazgatóságok két jégrobbantó egységet is munkába állítottak,
s még újabb erőket csoportosítanak át a torlasz mielőbbi felszá-
molására.

a vízügyi igazgatóságok több mint 3.200 dolgozója tart árvíz-
védelmi készültséget a megáradt folyók mentén több mint 2.000
kilométer hosszú védvonalon. ebből mintegy 920 kilométer hosszú
szakaszt harmadfoku készültségben őriznek a krasznán, a tiszán
vásárosnamény és záhony között, valamint vencsellő térségében,
a lónyay-csatornán, a bodrogon, a tarnán, a zagyva középső sza-
kaszán, a fekete, a kettős, a harmas és a sebes-körösön,
valamint a berettyó alsó szakaszán. a védekezésben 240 közúti jár-
mű, 25 építőipari gép és 16 vízijármű is részt vesz.

/folyt.köv./

19.05/ra

-46-

19/15
P

2bb.60. / maximumokat ... folyt./ra

az utóbbi 24 órában újabb 40.000 hektárt borított el a
belvíz, s így most már összesen 160.000 hektár áll víz alatt.
ebből 45.000 hektár a vetés és 40.000 hektár a szántóterület.
békés és szabolcs megyében harmadfoku belvízvédelmi készült-
séget tartanak. nagykamarás községben még mintegy 30 lakóházat
veszélyeztet a belvíz. jelentősen enyhült a helyzet ózdon, ahol
a hangony és a hódos patak már visszahúzódott medrébe, s így
kisebb mélyedések kivételével a korábban elöntött területről
is visszavonult a víz. ennek megfelelően a kikölt tőz tetett
családok is újra visszatérhetnek otthonukba. a víztől megsza-
badult városrészekben megkezdtek a visszamaradt hordalék elta-
karítását, a pincékbe áradt víz kiszivattyuzását, a vízkárok
műszaki felmérését.

a belvíztől veszélyeztetett területeken több mint 2300-an
vesznek részt a védekezésben, s a vízügyi igazgatóságok 187
szivattyutelepe és 98 nagy teljesítményű hordozható szivaty-
tyuja másodpercenként 424 köbméter vizet emel át a belvízcsa-
tornákba. /mti/

--

bb.62. időjárásjelentés

pá/ra ie

1979. január 31.

a meteorológiai intézet jelenti január 31-én, szerdán
este:

az évszaknak megfelelő idő.

várható időjárás osü törtök estig:

változóan, időnként erősen felhős, keleten néhány helyen
főként éjszaka és reggel ködös idő. szórványosan kisebb
havazás, hózápor. az északnyugati, északi szél több helyen
megélénkül, helyenként megerősödik. holnap kora délután a
hőmérséklet plusz 5 fok körül lesz.
/mti/

--

19.10/ra

-47

19/20

bb 61. tájékoztató a diákotthonokról az oktatási minisztériumban

t km/gg um bc ie

1979. január 31.

a hazai oktatás történetében első ízben dolgoznak ki - 1980 szeptemberéig - olyan nevelési tervet, amely külön-külön fogalmazza meg az általános iskolai, illetve a középfokú iskolai kollégiumok feladatait, az oktatási-nevelési tevékenységben betöltött szerepüket. ezen kívül számos kiadvánnyal, utmutatóval, a rendtartás korszerűsítésével, fejlesztési tervvel is el kívánják érni, hogy a jövőben az oktató-nevelő munkában jobban kamatoztathassák azokat a pedagógiai tartalékokat, amelyeket eddig nem használtak ki kellően a különböző szintű kollégiumokban. a diákotthonok és a kollégiumok helyzetéről, a fejlesztésükkel kapcsolatos elképzelésekről szerdán tájékoztatták a sajtó képviselőit az oktatási minisztériumban.

a kollégiumi munkában - hasonlóan az iskolai tevékenységhez - a legfontosabb feladat a nevelés előtérbe kerülése, s az, hogy a kollégistákat megfelelően felkészítsék a közösségi életre, a pályaválasztásra, a pályakezdeésre, a társadalomba való beilleszkedésre. ehhez szükséges, hogy az iskolák és a diákotthonok vezetői között szemléleti egység alakuljon ki, közösen munkálkodjanak a fiatalok formálásán, felkészítésében. ma még azonban előfordul, széthúzás, az egység helyett, s olykor az iskola vezetői nem fogadják el partnerül a kollégiumok igazgatóit.

a minisztérium az iskolai és a diákotthoni nevelőmunka kapcsolatának szorosabbá tételére érdekében tájkonferenciák megrendezését kezdeményezte. az első ilyen megbeszélés tavaly veszprémben volt, s az idén áprilisban debrecenben tartanak hasonlókat.

ez év szeptemberére elkészül, s életbe lép az egységes középiskolai diákotthoni rendtartás, amely már a szakmunkásfiatalokat befogadó intézményekre is vonatkozik majd. eddig ugyanis a szakmunkás kollégiumok működését külön rendtartás szabályozta.

szakmai körökben is olykor zavart okoz a még nem egységes terminológia. a most készülő dokumentumok ezt is igyekeznek világossá tenni; megkülönböztetik a diákotthon, a kollégium és a kiváló kollégium kategóriákat.

/folyt.köv./

- 48 -

19.15/um

1980

bb 61. /tájékoztató...foly./um

a kollégiumi cím elnyerésének feltételei közé tartozik egyebek között a rendtartás maradéktalan betartása, az ott lakók megfelelő tanulmányi előmenetele, a demokratizmus érvényesülése, a diákotthon életében. a kiváló kollégiumi cím megszerzésének feltételei szigorúbbak: egyebek között a kollégiumok közötti versenyben elért legmagasabb elismerés, a lemorzsolódások megszüntetése, a nevelőmunka állandó magas színvonala a követelmény.

a most készülő oktatási dokumentumok szerint a kollégiumnak fontos feladata, hogy a fiatalokban kialakítsa az egymás iránti felelősséggel együttjáró kollektív szellemet. nem hiányozhat programjából a világnézeti nevelés, a szocialista tudat alakítása, a közéletiségre való felkészítés. mindehhez kellően felkészült oktató-nevelő tanárookra van szükség. a tartalmi munka javításához nélkülözhetetlen, hogy a jövőben jobban támaszkodjanak a diákönkormányzatokra, fejlesszék a kollégiumi élet demokratizmusát. /mti/

bb 63. az anyanyelvoktatás fejlesztéséért - a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének idei terveiből

t me/fe um bc ie

1979. január 31.

ujabb szlovák tannyelvű általános iskolák létesítésének lehetőségét vizsgálja a magyarországi szlovákok demokratikus szövetsége. szorgalmazza az óvodai szlovák nyelvoktatást, főleg azokban a helységekből, ahol az iskolában már oktatják a szlovák nyelvet. miként a szövetség országos választmányának szerdai ülésén hangsúlyozták, a szövetség novemberben tartott hatodik kongresszusának határozata szerint a következőkben még hatékonyabban segítik a szlovák nemzetiségű lakosság anyanyelvének, kultúrájának ápolását. támogatják a szlovák olvasómozgalom fejlesztését. olvasó és néprajzi tábort szerveznek, s a gyermekek nemzetközi éve jegyében megvizsgálják a cseretáborozás lehetőségét. elősegítik a szlovák klubok tevékenységét, tapasztalatoseréjét is. újabb klubok létesítését is tervezik.

/folyt.köv./

- 49 -

19.20/um

1980

bb 63. /az anyanyelvoktatás....folyt./um

a szlovák nemzetiségi együttesek ez évben is folytatják kulturális körutjaikat: a szlovák népművészetet, hagyományokat ismertetik meg a szlovákajku lakosokkal. a kesztölci népi együttes például február végén sátoraljai hely környéki településeken vendégszerepel. a tatabányai ének- és tánc-együttes március végén a békéscsaba környéki községekbe látogat, s „vendégszerepel”, a tótkomlói és a pilisvörösvári népi együttes is. a szövetség közreműködik a hagyományos kulturális találkozók, többek között az országos nemzetiségi folklór-fesztivál, a vértesi napok, a szenteándrei napok, a bánki nemzetiségi fesztivál megszervezésében.

tovább ápolják és fejlesztik kapcsolataikat a csehszlovák szocialista köztársaság intézményeivel. a két ország kulturális kapcsolatainak sorában szlovák nemzetiségű itteni fiatalok a testvérország felsőfoku intézményeiben tanulhatnak, s művészeti együttesek kölcsönös vendégszereplésére is sor kerülhet. /mti/

.-.

bb 59. újból palackozzák a büki gyógyvizet - fejlesztik a fürdőt

szel/um kz ie

1979. január 31.

nemsokára újból palackozzák a kitűnő gyógyhatású büki vizet - jelentették be vas megye, valamint a gyógyfürdő további fejlesztésében érdekelt vállalatok, intézmények vezetőinek szerdán megtartott helyszíni tanácskozásán. korábban már palackozták a gyógyvizet, ám higiéniai hiányosságok miatt leállították. ezek megszüntetése, s az újbóli palackozás megindulása után exportálják is a büki vizet.

a büki tervezésekben, beruházásokban és kivitelezésben érdekelt szakemberek elmondották, hogy további új létesítményekkel gazdagodik az évi 650 000 vendéget fogadó fürdő. fejlesztését vas megyében kiemelten kezelik, mert azt tartják, hogy az emberek gyógyulásával, pihenésével sokszorosan visszatérül a befektetett összeg. egy időben 8-9000 ember befogadására teszik alkalmassá a sokféle betegség kezelésére, gyógyítására alkalmas fürdőt.

/folyt.köv./

- 50 -

19.30/um

ipuo

bb 59. /újból palackozzák...1.folyt./um

ehhez 7000 négyzetméter vízfelület, ennek megfelelő öltöző és egyéb szolgáltatás szükséges. mindenképp a gyógyászati szolgáltatásokat bővítik. még az idén átadják rendeltetésének az új balneo-terápiás rendelt. folytatják a szolgáltatató és kereskedelmi pavilon sor építését.

a szót a meglévő mellé újabb 500 személyes gyógyszállót épít a hatodik ötéves tervben. új strandmedencét is kialakítanak, hogy külön fürdözthessenek azok, akik nem gyógy-kurát tartanak. szövetkezeti üdülő építését is megkezdik az idén. tagjai nem üdülőlakrészt, hanem üdülési jogot vásárolhatnak. a beruházás hasonlóan a többi bükihez, megalapozott, jól előkészített.

a szállásgondok is enyhülnek. a fürdőtelep kempingjének befogadóképességét duplájára növelik és bővítik a fizető-vendégszolgálatot. javulnak a közlekedési viszonyok. új autóbusszpályaudvar épül, tervei most készülnek az úvaterv-nél. még az idén átadják a 280 állásos személygépkocsi és a 70 állásos autóbusszparkolót. /mti/

.-.

bb 64. irodalmi emlékest a csehszlovák kultúrában

t da/pá um bc ie

1979. január 31.

jiri wolkerre, a xx. századi cseh költészet fiatalon elhunyt, jelentős alakjára emlékeztek szerdán a budapesti csehszlovák kulturális és tájékoztató központban. a költő, aki 1921-ben többtársával együtt az ifjú cseh avantgardisták élére állt, s belépett a kommunista pártba, egyik úttörője volt a cseh marxista esztétikának. két verseskötete jelent meg: a „vendég áll a hához”, s „a születés órája... előbbit magyarországon is kiadták. alkotásait eleinte a szlovákiai magyar írók tolmácsolták magyar nyelven, később józsef attila és szabó lőrinc fordította verseit.

az emlékeszten milan blahynka kandidátus, a prágai cseh és világirodalmi intézet munkatársa és dobosy lászló egyetemi tanár tartott előadást a költő munkásságáról. műveiből erdélyi györgy színművész adott izelítőt. /mti/

- 51 -

19.40/um

wo

bb 65. maróthy lászló fogadta enache radut

k/pá um bc ie

1979. január 31

maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára szerdán fogadta enache radut, a román kommunista ifjúsági szövetség /utc/ központi bizottságának titkárát, aki a kisz kb meghívására tartózkodik hazánkban. a találkozón - amelyen részt vett kovács jeno, a kisz kb titkára is - a kisz és az utc kapcsolatainak továbbfejlesztéséről, valamint a nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseiről volt szó. /mti/

--

bb 66. magyar ifjúsági küldöttség utazott a divsz vb ülésére

k/pá um bc ie

1979. január 31

magyar ifjúsági küldöttség utazott szerdán a német szövetségi köztársaságba barabás jánosnak, a kisz központi bizottságának titkárának vezetésével. a delegáció részt vesz a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtó bizottságának csütörtökön dortmundban kezdődő ülésén. /mti/

--

bb 67. van már telefon és táviró összeköttetés a soproni és a pécsi körzetben

i ol/pá um ie

1979. január 31.

a soproni és a pécsi posta igazgatóság jelentette a budapesti központnak: a szerda esti óráktól sikerült megteremteni a táviró és telefonösszeköttetést azokon a dunántúli területeken, amelyeken kedre virradóra végigsöpört, oszlopokat döntött ki, vezetéseket, kábeleket tépett szét a havazással kísért szélvihar. ideiglenes jellegű megoldást alkalmazva ugyan, de biztosították az összeköttetést a vihar-tól leginkább érintett somogy megye déli részén, illetve dél-barányban is. ezeken a területeken légkábellel teremtetek összeköttetést, a kidöntött oszlopsorok helyreállítására azonban még várhatóan egy-két napot igénybe vesz. /mti/

--

- 52 -

21.18/um

21 25
0

bb 68. helyreállított vízcsövek - javítják az újabb csőtörést

i ol/pá um ie

1979. január 31.

a vízművek ügyeletéről kapott tájékoztatás szerint szerdán sikerült helyrehozni az előző napon a viii. kerületi tömő utcában a xx. kerületi baross utcában bekövetkezett csőtöréseket. az érintett területeken már zavartalan a vízszolgáltatás.

változatlanul dolgoznak azonban még a bajcsy-zsilinszky ut és az alkotmány utca sarkánál szerda hajnalban eltörtött 500 milliméteres nyomócső helyreállításán. a szakemberek szerint az éjszakai órákra már ismét zavartalan lesz a vízszolgáltatás a nagymező utcában és környékén is. a helyreállítás munkálatai csütörtökre húzódnak át, mivel a törés helyén földet kell visszatölteni, s ki kell javítani - meglehetősen nagy területen - az aszfaltot is. /mti/

--

bb 69. víztől szabaddá vált utak

i ol/um ie

1979. január 31.

a vízátfolyások miatt korábban lezárt utak közül borsod-megyében a putnok-borsodbóta, a szikszó-onga, az ináros-aba-ujszántó, a hernádnémeti-tiszaluc valamint a köröm-tiszaluc szerencs közötti összekötő utakon szerdán délután megindult a forgalom - jelentette az utinform.

ezzel szemben szabócs-megyében a kraszna igen magas vízállása miatt a tiborszállási bekötő út 0-2 kilométer közötti szakasza víz alá került. a pályán lévő víz magassága 25-30 centimétert is eléri, ezért személygépkocsival egyáltalán nem, kizárólag csak magas felépítményű teherkocsival járható, mindössze egy nyomsávon, mivel a padka olyannyira felázott, hogy kitérni nem lehetséges. /mti/

--

- 53 -

21.40/um

21 20
0

bb 70. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 52. sz. hírünk /elutazott a magyar.../
1. bek. 4. sorában a szöveg:

...berlinbe a béke világtanács ülésére. a tanácskozás...

/mti/

--

bb 71. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától
zárásig

um ie 1979. január 31. /mti/

33. tájékoztatás a vendéglátás idej terveiről /4.jav./
34. mezőgép-csúcs kooperációs megállapodás
35. lineáris elektromos áramforrás üzembehelyezése
36. megkezdődtek a zárszámadások nógrádban
37. a híradó mozi új neve
38. életveszélyes elektromos vezeték kikapcsolása
39. mezőgazdasági tudományos napok gödöllőn
40. magyar-csehszlovák rádiós együttműködési munkaterv aláírása
41. viharok-helyreállítás a dél-dunántúlon
42. a győr-sopron megyei képviselőcsoport ülése
43. tanácsülés csepelen és kőbányán
44. új nánki operát próbálnak győzőtt
45. szocialista brigádok jutalmazása tatabányán
46. vízügyi aktív értekezlet szentendrén /5., 6. jav./
47. bajza emléknapok heves megyében
48. a nagy árvízre emlékeznek szegeden
49. a kishajózási vállalat közleménye
50. a XI. magyar játékfilmszemle műsora
51. másfélmillió forint gazdasági bírság
52. magyar küldöttség utazott a bvt berlini ülésére
53. a nemzeti galéria közleménye
54. befejeződött a fejlődő világ kérdéseivel foglalkozó tanácskozás
55. az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése /7.jav./
56. magyar-kubai barátsági gyűlés szombathelyen /8.jav./

/folyt.köv./

- 54 -

21.50/um

21⁵⁸₀

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 63. sz. hírünk címe helyesen!

az anyanyelvoktatás fejlesztéséért - a magyarországi
szlovákok demokratikus szövetségének idej terveiből

/nem délszlávok!//

/mti/

--

22.10/um

- 54/a -

bb 71./a bel földi ...folyt./um

57. hét város tanácsulése
58. népfront-tanácskozás a nagyvásár telepen
59. fejlesztik a büki gyógyfürdőt
60. országos ár- és belvizhelyzet
61. tájékoztató a diákközhonokról
62. idjárásjelentés
63. a magyarországi délszlávok idej tervei
64. irodalmi emlékest a csehszlovák kultúrában
65. maróthy László fogadta enache radut
66. magyar ifjusági küldöttség utazott a divsz vb ülésére
67. van telefonösszeköttetés a soproni és a pécsi körzetben
68. javítják a csőtöréseket
69. az utinform közleménye
70. szerk. figy#.: javítás az 52-es hírre
71. hírjegyzék

-.-

- 55 -

- v é g e -

készült az mti bel földi főszerkesztőségben

főszerkesztő: bajnok zsol t

szerkesztette: halasi györgy, izsák erika

21.53/um

22⁰⁰0